

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

นายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สำนักวิทยบริการฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
เลขที่..... 266246
เลขทะเบียน..... 2.
เลขเรียกหนังสือ..... 391.2 ท 773 6

2565

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ.2565

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษกนก ดวงชาทม)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกรวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง : แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผู้วิจัย : นายทวิรัตน์ วิทักษบุตร

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารจัดการการศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาทม

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร และบุคลากรในโรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 196 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา อันดับแรก คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.46, S.D. = 0.62$) รองลงมา คือ ด้านบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.65$) ด้านบริหารงานแผนงานและงบประมาณ ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.65$) ตามลำดับ ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.51$) 2) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษพบว่าผลจากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ทั้ง 4 ด้าน พบว่า 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการเข้าร่วมประชุมและวางแผนในการจัดการศึกษา เพื่อเสนอแนะในเรื่องต่าง ๆ ในการดำเนินงานให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ 2) ด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ มีการร่วมวางแผนการใช้งบประมาณ เสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาและร่วมนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบกับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 3) ด้านการบริหารงานบุคคล มีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาภายใน
 สถานศึกษาให้เป็นบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามภาระงานที่ได้รับ
 มอบหมายและ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในของสถานศึกษา
 เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษากับให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ได้รับการพัฒนาตาม
 ศักยภาพครอบคลุมทุกคนที่อยู่ในเขตบริการ และให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, แนวทางการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : Guidelines for the Development of Participation of the Basic Education Committees in the Administration in the School for Disabilities Northeast Under the Special Education Bureau

Author : Mr.Taweenan Vitagsaboot

Degree : Master of Education (Education Management)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Associate Professor Dr.Kritkanok Duangchatom

Year : 2022

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the participation level of of basic education committee committee in the administration in the school for disabilities in the Northeast Under the Special Education Bureau. 2) to Study the guidelines for the development of the participation of basic education committee committee in the administration in the school for disabilities in the Northeast Under the Special Education Bureau. The sample group in the research consisted of administrators and personnel in in the school for disabilities Northeast Under the Special Education Bureau There were 196 persons under the Office of Special Education Administration, academic year 2021. The tools used for data collection were a 5-level estimation scale questionnaire and an interview form. The statistics used for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation.

The research results were found as follows: 1) The level of participation of the basic education committees in the administration in the school for disabilities Northeast Under the Special Education Bureau, it was found that the overall level was at a high level ($\bar{X} = 4.31$, $S.D.= 0.61$). Sorted from the highest average down, the first was academic administration ($\bar{X} = 4.46$, $S.D.= 0.62$), followed by general administration ($\bar{X} = 4.45$, $S.D.= 0.65$). The management of plans and budgets ($\bar{X} = 4.37$, $S.D.= 0.65$), respectively. The item with the lowest average was personnel management ($\bar{X} = 4.02$, $S.D.= 0.51$).

2) Guidelines for the development of participation of the basic education committees in the administration in the school for disabilities Northeast Under the Special Education Bureau, it was found that the results of the recommendations of experts regarding participation in educational management in the school for disabilities in all 4 sides were found: 1) Academic administration. Attend meetings and make plans for educational management. to make suggestions on various matters to operate as a quality educational institution; 2) management of work plans and budgets; There is a joint budget planning. Recommend development guidelines and jointly supervise, monitor, and check with educational institution administrators on an ongoing basis. 3) Personnel management. There is a promotion and development of teachers and educational personnel within educational institutions to be personnel who can perform their duties efficiently according to the assigned tasks and 4) general administration. Participation in various activities within the school To increase educational opportunities for children with special needs to be developed according to the potential Covering everyone in the service area and to receive continuous education.

Keywords: Participation, Guidelines for the Development

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากผู้มีพระคุณหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาตม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและคอยชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ และเมตตาเป็นอย่างสูงตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอบพระคุณท่านด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมฆไธสง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ กรรมการ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ สาขาการบริหารจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา สนับสนุนให้กำลังใจและเป็นแบบอย่างที่ดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.อาทิตย์ อัจฉาญ อาจารย์ประจำหลักสูตรวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ นายเรืองเวช ผาสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์ ดร.พิญญา ใจมาลัย รองผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น นางสาวศรัญญา ขานหยุด ครูชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการและครูผู้สอนโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

พลังแห่งความสำเร็จเกิดขึ้นด้วยการสนับสนุนและการให้กำลังใจจาก บิดา มารดาของผู้วิจัย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแด่ บุพการี บิดา มารดา ครู อาจารย์ ซึ่งมีพระคุณยิ่ง ที่ช่วยวางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย หากมีข้อบกพร่องด้วยประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับด้วยความขอขมาคุณยิ่ง

นายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	9
2.1 หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา	9
2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	15
2.3 หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ	25
2.4 บริบทของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	33
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	48

หัวเรื่อง	หน้า
ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	54
บทที่ 4 ผลการวิจัย	57
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.2 ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	70
5.1 สรุป	70
5.2 อภิปราย	71
5.3 ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	85
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ	87
ภาคผนวก ค แบบบันทึกการสัมภาษณ์	106
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	108
ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)	117
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	126
ประวัติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แจกแจงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	49
4.1 จำนวนร้อยละของข้อมูลที่แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รายด้าน	60
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะ ความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารวิชาการจำแนกเป็นรายชื่อ	61
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงความเห็นระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความ พิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้าน บริหารแผนงานและงบประมาณ จำแนกเป็นรายชื่อ	63
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความ พิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้าน บริหารบุคคลจำแนกเป็นรายชื่อ	65
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความ พิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้าน บริหารทั่วไปจำแนกเป็นรายชื่อ	66

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	47

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 45 รัฐจะต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนให้ได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่มีการเก็บค่าใช้จ่าย 1) รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่งนั้น เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมวัยโดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมด้วย 2) รัฐจะต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาในทุกระดับช่วงวัย โดยรัฐมีหน้าที่ กำกับ ติดตาม ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพ และได้ตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย (ราชกิจจานุเบกษา, 2560, น. 14)

นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ยึดเป็นกรอบการดำเนินงานในการจัดทำแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พร้อมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่าเพื่อมุ่งเป้าหมาย คือ ผู้เรียนทุกช่วงวัย กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพในการขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตรวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561–2564) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562–2565) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ดังนั้นในการเร่งรัดการทำงานภาพรวม

กระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และผลักดันให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยการปรับรื้อและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการ โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวมภารกิจและบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ ที่สามารถลดการใช้ทรัพยากรทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามาช่วยทั้งการบริหารงานและการจัดการศึกษารองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล ปรับรื้อและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารทรัพยากร โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการวางแผนงานหรือโครงการแบบร่วมมือและบูรณาการที่สามารถตอบโจทย์ของสังคมและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งกระบวนการจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และนานาชาติ เชื่อมมั่นและร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น ปรับรื้อและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งบริหารจัดการอัตรากำลังให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล ปรับรื้อและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษา และการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ถือเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งหลักในการบริหารและจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษานี้ ต้องยึดหลัก 3 ประการที่สำคัญคือ

- ข้อ 1) การกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ที่ปรากฏในมาตราที่ 39 มีใจความว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้าน การบริหารงานวิชาการ การบริหารแผนงานและงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป รวมถึงคณะกรรมการบริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา) และสถานศึกษาโดยตรง ข้อ 2) การบริหารโดยคณะบุคคล ดังที่ปรากฏในมาตราที่ 40 มีใจความว่า ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ระดับต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษานั้น ๆ ประกอบด้วย ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนปัจจุบัน ผู้แทนครูในสถานศึกษา ผู้แทนองค์กรชุมชนที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ในชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชุมชน หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่นั้น ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องหรือมีความจำเป็นในแต่ละพื้นที่ และ ข้อ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคมซึ่งมีปรากฏในหลายมาตราของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบัน คณะกรรมการ

สถานศึกษายังไม่สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาในทุก ๆ มิติ ส่วนสาเหตุสำคัญดังกล่าวมาจากการที่ คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่มีอาชีพที่แตกต่างกันความรู้ความสามารถทางด้านการจัดการศึกษาต่างกัน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน หรือไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร หรือเข้ามาโดยการถูกเลือกหรือมีผู้เสนอชื่อเข้ามาเพื่อเป็นตัวแทนในตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการในสถานศึกษาส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ตามมาไม่เท่าที่ควร (มาเรียม นิลพันธ์, 2550)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน เป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาก็ตาม หลักการสำคัญคือ ต้องคำนึงว่าจะให้ใครเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องอะไร มีวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมทำอย่างไร ร่วมมากหรือน้อยแค่ไหน ช่วงเวลาหรือสถานการณ์ใด ปัญหาของการมีส่วนร่วมที่นิยมกล่าวอ้างโดยที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง คือ การให้มีส่วนร่วมเพียงผิวเผินหรือการมีส่วนร่วมแต่เพียงรูปธรรมหรือโครงสร้างหรือคณะกรรมการเท่านั้น เช่น ให้ร่วมรับทราบ ให้ร่วมประชุมแต่ไม่ได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความคิดเห็นแต่ไม่ยอมนำไปปฏิบัติจริง เพราะมีการตัดสินใจล่วงหน้าแล้ว หรือแค่นำเสนอในที่ประชุมทราบเท่านั้น แต่คิดไว้แล้วว่าทำอะไร (สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. 2554, น. 258)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมา สถานศึกษาควรให้ความสำคัญอย่างมากกับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของบริบทชุมชน ที่แท้จริง เห็นได้จากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งและเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดการศึกษาในระดับท้องถิ่นหรือสถานศึกษา ซึ่งยังไม่เข้าใจบทบาทอย่างแท้จริง และมีบทบาทหรือหน้าที่ที่ชัดเจนแต่ในการปฏิบัติยังไม่สามารถดำเนินการได้เท่าที่ควรเป็นสาเหตุให้ไม่สามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยสาเหตุและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบการตัดสินใจในการกำหนดแผนปฏิบัติการ นโยบาย แนวปฏิบัติหรือระเบียบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา

พิเศษ โดยเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในสถานศึกษาต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อยู่ในระดับใด

1.2.2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.3.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาและหาแนวทางการมีส่วนร่วมของของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 แห่ง รวมทั้งสิ้น 400 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 แห่ง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 44) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 คน จากนั้นใช้วิธีการการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling)

1.4.2 เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์กรอบแนวคิดจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสังเคราะห์ได้ขอบข่ายภาระกิจการบริหารงาน ดังนี้

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 4 งาน (คู่มือสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะที่ 1 กันยายน-ตุลาคม 2564

1.4.4 สถานที่ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 10 แห่ง

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 3 จำนวน 7 คน
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 4 งาน (คู่มือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

1.4.5 ระยะเวลา พฤศจิกายน 2564–ธันวาคม 2564

1.4.6 สถานที่ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

แนวทางการพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม ตั้งแต่ระดับบุคคล คณะบุคคล สถาบันไปจนถึงระดับสังคมจากลักษณะที่สังคมเคยเป็นอยู่ให้มีการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยน และก้าวไปสู่การเป็นสังคมตามแบบอย่างที่ดีควรจะเป็นหรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นกว่าเดิม

การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคคล คณะบุคคลหรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น และร่วมจัดการศึกษาในขอบข่ายหน้าที่และภาระงานที่เกี่ยวข้องในงานบริหารวิชาการ งานบริหารแผนงานและงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไปในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจแบ่งได้ดังนี้ 1) อำนาจหน้าที่ในการกำกับ หมายถึง การกำกับให้สถานศึกษาดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) อำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งบริหารงานอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพสามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั่วถึง และจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อถือ ของประชาชน ชุมชน และ

ท้องถิ่น 3) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา อำนาจหน้าที่ในส่วนนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการด้วยกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการ กำกับ ติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษ สำหรับผู้พิการที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพหรือสุขภาพ ออทิสติก และพิการซ้อน ทั้งในลักษณะอยู่ประจำหรือไป-กลับ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยที่การบริหารจัดการนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งนี้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดังนี้

1. งานบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนเฉพาะความพิการ เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา คิดค้น ต่อยอดวิธีการหรือเทคนิคการสอน สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้น และมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนในแต่ละช่วงชั้น การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับนักเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในภายในและภายนอกสถานศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตามการศึกษา การแนะแนวและการให้คำปรึกษาการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้วิชาการให้แก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่บุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาใกล้เคียงกัน

2. งานบริหารงานแผนงานและงบประมาณ หมายถึง การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบ ตลอดจนแสดงวิธีการได้มาซึ่งทรัพยากรเหล่านั้น และรวมถึงวิธีการใช้จ่ายทรัพยากรเหล่านั้นด้วยเช่นกัน ซึ่งการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำงบประมาณ การตรวจสอบติดตาม ประเมินผล การใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานของการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนสนับสนุนการศึกษา การเงิน การบัญชีและพัสดุและสินทรัพย์ ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

3. งานบริหารงานบุคคล หมายถึง การพัฒนาบุคลากรทุกระดับภายในองค์กรเพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยสิ่งที่จะให้เกิดผลสำเร็จได้นั้น เกิดขึ้นเริ่มจากการวางแผน การคัดเลือกสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการบุคลากร วินัยและการรักษาวินัยของบุคลากร และการออกจากราชการของบุคลากร ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

งานบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารงานอื่น ๆ ที่ไปช่วยสนับสนุนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น งานวิชาการ งานงบประมาณ และงานบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย งานธุรการ งานระบบสารสนเทศ และข้อมูลสารสนเทศสำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารจัดการศึกษาพิเศษ งานอาคารสถานที่ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ งานสัมพันธ์ชุมชนและภาคีเครือข่าย การจัดระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษ และการศึกษาสงเคราะห์ และศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ให้การศึกษาและการบริการทางการศึกษาผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.6.2 ได้แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.6.3 เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ในการนำผลการวิจัยไปศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาประยุกต์ใช้ในการสร้างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษได้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 2.3 หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ
- 2.4 บริบทของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2550, น. 7) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่คณะบุคคลร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้านเพื่อให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงกันกับสังคมต้องการในขณะนั้นโดยอาศัยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุม จำกัดของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิค วิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

หวน พันธุ์พันธ์ (ม.ป.ป., อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด, 2552, น. 12) การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพอย่างครบด้าน ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดี

จำเนียร พลหาญ (2553, น. 3) ได้สรุปความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษาคือ การที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคนในสังคมโดยใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพจากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อให้คนในสังคม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555, น. 23) ได้สรุปว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินกิจกรรมของผู้บริหารร่วมกับคณะครูหรือบุคลากรโรงเรียน และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น

จากความหมายของการบริหารการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ตลอดจนเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อให้บุคคลได้รับการพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคม

2.1.2 กระบวนการบริหารการศึกษา

เป็นกระบวนการดำเนินงานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบริหารการศึกษาให้ดำเนินอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหาร และการจัดการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหาร กระบวนการและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทในโรงเรียนของตน เพื่อให้การบริหารงานดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผู้เสนอแนวคิด หลักการเกี่ยวกับกระบวนการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

Gordon (n.d., อ้างถึงใน สุธรรม ธรรมทัศนานนท์, 2550, น. 19) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารว่ามี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวินิจฉัยสั่งการ (Decision-making)
2. การวางแผน (Planning)
3. การจัดองค์การ (Organizing)
4. การติดต่อสื่อสาร (Communication)
5. การใช้อิทธิพลและการกระตุ้นให้คนทำงาน (Influencing)
6. การประสานงาน (Co-ordinations)
7. การประเมินผลงาน (Evaluating)

Luther Gulick and Lynaall Urwick (n.d., อ้างถึงใน จำเนียร พลหาญ, 2553, น. 24) กล่าวว่า กระบวนการบริหารที่เป็นสากลมี 7 ประการ ที่เรียกว่า “POSDCORB” ประกอบด้วย

1. Planning หมายถึง การวางแผนหรือการวางโครงการอย่างกว้าง ๆ เพื่อการดำเนินการในอนาคตที่ผู้บริหารหรือคณะทำงานเห็นว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุด พร้อมวางแผนทางการปฏิบัติตลอดจนวัตถุประสงค์การทำงานในกิจกรรมต่างๆ ล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติ

2. Organizing หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างองค์การหรือเค้าโครงการบริหาร โดยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์การตำแหน่งต่าง ๆ ให้ชัดเจนพร้อมกำหนดวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กันในการทำงาน

3. Staff หมายถึง การบริหารงานบุคลากรของหน่วยงานตั้งแต่การแสวงหากคนดี มีความรู้ความสามารถเข้ามาสมัครทำงานในองค์การ การบรรจุแต่งตั้ง การบำรุงรักษา และการให้พ้นจากงาน ซึ่งถือว่าเป็นการบริหารงานบุคลากรทั้งหมดในองค์การเพื่อให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข

4. Directing หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการหรือการอำนวยการ เป็นบทบาทที่ผู้บริหารต้องสั่งการเพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานตามแผนที่วางไว้ อาจมอบหมายการทำงานดูแล การปฏิบัติงานของบุคลากร การจูงใจภาวะผู้นำและมนุษยสัมพันธ์

5. Co-ordination หมายถึง การประสานงาน เป็นการสื่อสารสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ในองค์การให้เกิดความเข้าใจกันในการทำงาน เพื่อให้การทำงานในองค์การดำเนินไปได้ด้วยมีประสิทธิภาพ

6. Reporting หมายถึง การรายงานผลการดำเนินงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านบน คือ ผู้บังคับบัญชาและด้านล่าง คือ เพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เห็นความสำเร็จของการทำงาน ตลอดจนปัญหา ความก้าวหน้าในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

7. Budgeting หมายถึง การจัดทำงบประมาณ เช่น การเงิน การบัญชี ตลอดจนการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินด้วยความรอบคอบและรัดกุม

จำเนียร พลหาญ (2553, น. 26) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารการศึกษาประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอนคือ

1. การวางแผน คือ การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน การจัดโครงสร้างขององค์การ เพื่อสนับสนุนการทำงานจัดหาบุคลากรที่มีคุณภาพวางระบบการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนจัดทำวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ในการทำงานอย่างเพียงพอ

2. การนำแผนไปปฏิบัติ คือ เมื่อการวางแผนต่าง ๆ สำเร็จแล้วก็นำสู่การปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง เพื่อแก้ปัญหา

3. การวัดและประเมินผล คือ การกำกับ ติดตาม ผลการทำงานเพื่อช่วยเหลือสนับสนุน ตลอดจนแก้ไขปัญหา อุปสรรค ในกาทำงานเพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง

4. การรายงานและการปรับปรุงการทำงาน คือ การรายงานผลให้ผู้มีส่วนได้เสียได้ทราบผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และร่วมกันปรับปรุงการทำงาน เพื่อไปสู่ขั้นตอนการวางแผนต่อไป

Deming Lillrank and Kano (1989, อ้างถึงใน วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2555, น. 143) ได้แบ่งกระบวนการบริหาร ที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Plan)
2. การดำเนินการตามแผน (Do)
3. การตรวจสอบ (Check)
4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารการศึกษา ควรแบ่งกระบวนการออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผนงาน
2. การลงมือปฏิบัติงาน
3. การตรวจสอบคุณภาพ
4. การประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

2.1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

งานสถานศึกษานั้นมีหลากหลายทั้งงานในหน้าที่งานนโยบาย และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดของนักการศึกษา ซึ่งให้แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป., อ้างถึงใน สุทัศน์ แก้วคำ, 2555, น. 5) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) มาตรา 39 ได้กำหนดขอบข่ายงานสถานศึกษาไว้ 4 งาน คือ

1. การบริหารวิชาการ

1.1 แนวคิด

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาในการบริหารจัดการศึกษา และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาความต้องการของบริบทชุมชน และผู้เรียนมีคุณภาพและตามมาตรฐานตามที่กำหนด โดยสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมดำเนินการซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษาที่สามารถส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการ ได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

1.2.2 เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพในเพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอกได้

1.2.3 เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

1.2.4 เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

2. การบริหารงบประมาณ

2.1 แนวคิด

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ในการบริหารจัดการให้มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินภายในสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการทางการจัดการศึกษามาใช้บริหารจัดการเพื่อใช้ประโยชน์หรือพัฒนาทางการศึกษาให้สูงขึ้น ที่จะส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

2.2 วัตถุประสงค์

2.2.1 เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้

2.2.2 เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ

2.2.3 เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอ มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

3. การบริหารงานบุคลากร

3.1 แนวคิด

การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคลากรให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม พัฒนาความรู้ ความสามารถมีกำลังใจในการทำงานได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพของตน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 วัตถุประสงค์

3.2.1 เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคลากรถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

3.2.2 เพื่อส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้นและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จและมุ่งผลสัมฤทธิ์

3.3.3 เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานได้เต็มที่และเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นในกฎระเบียบวินัย และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและมาตรฐานที่กำหนด

3.3.4 เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การบริหารทั่วไป

4.1 แนวคิด

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการในการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน มีคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในด้านต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาในทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษา เป็นไปตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล คณะบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.2 วัตถุประสงค์

4.2.1 เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริมประสานงานและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.2.2 เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศหรือผลงานรางวัล การได้รับการยอมรับจากหน่วยงานอื่นของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อหน่วยงาน มีความเข้าใจและความเชื่อมั่นจากหน่วยงานภายนอกและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

จากขอบข่ายงานสถานศึกษาที่กล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การจำแนกขอบข่ายงานสถานศึกษาของนักวิชาการชาวต่างประเทศและหน่วยงานทางการศึกษาของไทยนั้นมีส่วนที่คล้ายคลึงกัน สามารถกำหนดขอบข่ายงานสถานศึกษาได้ 5 งาน คือ งานบริหารงานวิชาการ งานบริหารงานประมาณ งานบริหารบุคคล งานบริหารทั่วไป และงานบริหารกิจการนักเรียน

2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.2.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ดังนี้

สัญญา เคนาภูมิ (2551) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สมาชิกได้มีโอกาสร่วมคิดร่วมให้ข้อเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติตามโครงการ ร่วมกำกับ ติดตามประเมินผลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ฟังพอใจและได้รับผลประโยชน์ที่เกิดจากชุมชนโดยส่วนรวมร่วมกัน

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการตั้งแต่การศึกษาสภาพปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาและการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดกิจกรรมนั้น และดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เมตต์ เมตต์การณจิต (2553) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือคณะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามผล และร่วมปรับปรุงพัฒนาต่อไป

โดยสรุปการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรม การกำกับติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2550, น. 11) กล่าวว่าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมมี 5 ทฤษฎี

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Precaution)
2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Morale) คนเรามีความต้องการทางกายและใจถ้าคนมีขวัญดีพอ ผลของการทำงานจะสูงตามไปด้วยแต่ถ้าขวัญไม่ดีผลงานก็ต่ำไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทาง จิตใจที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นเองการจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน และเมื่อใดก็ตามถ้าคนทำงานมีขวัญกำลังใจจะเกิดสำนึกในความรับผิดชอบอันจะเกิดผลดีแก่หน่วยงานทั้งในส่วนที่เป็นขวัญกำลังใจส่วนบุคคลและขวัญกำลังใจของกลุ่ม ดังนั้น จะเป็นไปได้ว่าขวัญกำลังใจของคนเราโดยเฉพาะคนมีขวัญกำลังใจที่ดีย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรม

3. ทฤษฎีสร้างความรู้รักชาตินิยม (Nationalism) ปัจจัยประการหนึ่งที่น่าสู่การมีส่วนร่วมคือ การสร้างความรู้รักชาตินิยมให้ เกิดขึ้นหมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่ละอุทิศหรือเน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์ ส่วนรวมของชาติมีความพอใจในชาติของตัวเอง พอใจเกียรติภูมิจงรักภักดี ผูกพันต่อท้องถิ่น

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership) การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญของการรวมกลุ่มคน จูงใจไปยังเป้าประสงค์โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดีเรียกว่า ผู้นำปฏิฐาน ผู้นำพลวัต คือ เคลื่อนไหวทำงานอยู่เสมอและผู้นำไม่มีกิจ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ ที่เรียกว่า ผู้นำนิเสธ ผลของการให้ทฤษฎีการสร้างผู้นำจึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีขวัญกำลังใจ งานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้น การสร้างผู้นำที่ดี ย่อมจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดีนั่นเอง

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administration and Method) การใช้ระบบบริหารในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ยากเพราะใช้กฎหมายระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามผลของความร่วมมือยังไม่มีระบบใดดีที่สุดในเรื่องการบริหาร เพราะธรรมชาติของคน ถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจไม่มีใครบังคับก็จะทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบายและความจำเป็นของรัฐ เพราะการใช้ระบบบริหาร เป็นการให้ปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเพิ่มความคาดหวังผลประโยชน์

Maslow กล่าวว่า การเกลี้ยกล่อม หมายถึง การใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำที่เกิดขึ้น ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ในเรื่องความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow ที่เรียกว่าลำดับชั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือ ความต้องการของคนจะเป็นไปตามลำดับจากน้อยไปมากมีทั้งหมด 5 ระดับ ดังนี้

1. ความต้องการทางคันสรีระวิทยา (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Survival Need) ได้แก่ ความต้องการทางด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต (Safety and Security Needs) ได้แก่ ความต้องการที่อยู่อาศัยอย่างมีความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม

3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

4. ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง (Self-esteem Needs) ได้แก่ ความภาคภูมิใจ ความต้องการดีเด่นในเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น

5. ความต้องการความสำเร็จแห่งตน (Self-actualization Needs) เป็นความต้องการในระบบสูงสุดที่อยากจะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดของตนเองเพื่อจะพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.2.3 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Cohen and Uphoft (1980, p. 10) ได้จำแนกรูปแบบหรือขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำคือ การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญต่อนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากรการบริหารงาน ประสานงานและการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้วยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วยผลประโยชน์ของโครงการนี้ รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์และโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Education) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้

Swansburg (1996, p. 14) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การไว้วางใจของบุคลากร (Trust) ซึ่งเป็นปรัชญาพื้นฐานของการมีส่วนร่วม
2. ความยึดมั่นผูกพันกับองค์การ (Commitment)
3. การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals and Objectives)
4. ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy)

จันทรานี สงวนนาม (2551, น. 12) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์การได้มีส่วนร่วม และร่วมมือในการพัฒนาองค์การ ที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ

ธ สุนทรายุทธ (2551, น. 8) ได้กล่าวว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีวิธีการของการบริหารหลายแนวทางตามลักษณะของงานรวมถึงบทบาทของภาวะของผู้นำด้วย ซึ่งมีแนวทางดังนี้

1. การให้คำปรึกษา (Consultation) เป็นรูปแบบหนึ่งที่ผู้นำหรือผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ก่อนที่ผู้บริหารจะวินิจฉัยเพื่อให้ภารกิจนั้น ๆ

สำเร็จตามวัตถุประสงค์ อาจจะเป็นการจัดตั้งชั่วคราว เพื่อปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้า หรือจะกระทำในรูปแบบของคณะกรรมการที่ปรึกษา ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเหล่านี้ผู้บริหารจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ การปรึกษาหารือเป็นการรับฟังความคิดเห็น และตรวจสอบข้อมูลบางประการก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินการ และเพื่อประเมินผลบางประการที่อาจจะมองข้ามไป

2. การทำงานเป็นทีมหรือการสร้างทีมงาน (Team Building) เป็นกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในการทำงานนั้นทุกคนจะต้องเข้าใจในวัตถุประสงค์ มีการประสานงานและสามารถทำหน้าที่แทนกันได้อย่างราบรื่น โดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมกล่าวคือ มีการวางแผนในการทำงานร่วมกันทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายมีบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย มีการประสานงานกันมีการตัดสินใจร่วมกัน และความสำเร็จของงานจะต้องเป็นผลงานของกลุ่ม

3. กลุ่มคุณภาพงาน (QC Circles) การบริหารวิธีนี้เรียกได้หลายอย่าง เช่น การสร้างกลุ่มคุณภาพงาน กลุ่มกิจกรรม 2C กลุ่มพัฒนาคุณภาพงาน ฯลฯ ซึ่งมาจากการทำงานของกลุ่มคนประมาณ 3-15 คน จากแผนงานเดียวกันมาพบปะกันเป็นประจำ เพื่อควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงาน ปรับปรุงวิธีการทำงาน โดยมาร่วมกันคิดต้นสาเหตุของปัญหาวิเคราะห์จนได้ข้อสรุปของปัญหา จากนั้นจึงเสนอแนวทางแก้ไข

4. การรับฟังข้อเสนอแนะ (Suggestion Programs) เป็นการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสหรือกระตุ้นให้บุคลากรแต่ละคน แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการทำงาน เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การรับฟังข้อเสนอแนะ อาจจะเป็นกล่อง หรือตู้รับฟังความคิดเห็น โดยมีแบบฟอร์มข้อเสนอแนะให้ เช่น ปัญหาที่พบคืออะไร มีสาเหตุมาจากอะไร และวิธีการแก้ไขอย่างไร เป็นต้น

5. การฝึกอบรม ที-กรุป (T-group Approach or Sensitivity) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรูปของการฝึกอบรมในห้องปฏิบัติการ โดยจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ นั่งพูดคุยกันอย่างเปิดเผย ทุกคนจะต้องทำความเข้าใจบุคลิกลักษณะ ค่านิยม แรงจูงใจ และปัญหาอุปสรรคในการทำงาน การฝึกอบรมประเภทนี้จะเน้นที่กระบวนการ (Process) มากกว่าเนื้อหา (Content) ซึ่งจะทำให้รู้จักตนเองยิ่งขึ้นอันจะนำไปสู่ทัศนคติตลอดจนคุณค่าใหม่ ๆ ของกลุ่ม

6. การมอบอำนาจ (Delegated Power) การทำงานใดๆ ก็ตามจะให้สำเร็จโดยลำพังไม่ได้ควรมีการมอบอำนาจหรืออำนาจบางส่วนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำแทน ผู้รับมอบอำนาจก็จะมีภาระหน้าที่ที่ได้รับ รวมถึงอำนาจในการตัดสินใจและสั่งการเท่าที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งวิธีการนี้เท่ากับการกระจายอำนาจ (Decentralized) เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของผู้บริหาร สร้างบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย และเปิดโอกาสทางเลือกให้กับผู้ร่วมงาน มีส่วนร่วมในการบริหาร อย่างไรก็ตามอำนาจในการปกครองหรือบังคับบัญชา ยังคงอยู่กับผู้บริหารสูงสุด

ประสาร พรหมณา (2553) ได้กล่าวถึง รูปแบบการมีส่วนร่วม มีดังนี้

1. รูปแบบคณะกรรมการเพื่อการปรึกษาหารือ (Consulting Management) ในการดำเนินงานปรึกษาหารือเพื่อช่วยตัดสินใจ เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำงาน และร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จ
2. รูปแบบการร่วมเสนอแนะ (Suggestion System) เป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมโดยวิธีการจัดประชุมรับฟังข้อเสนอนแนะ การเสนอแนะในแบบฟอร์มการเสนอแนะผ่านเทคโนโลยี
3. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีม (Team Working) เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมคิด ร่วมทำโดยใช้กระบวนการทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มคุณภาพ
4. รูปแบบการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของธุรกิจหรือเป็นเจ้าของรับผิดชอบงานบริหาร เช่น การร่วมลงทุน

พอสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีหลากหลายรูปแบบซึ่งแต่ละรูปแบบ จะช่วยให้บุคลากรช่วยเหลือร่วมมือกันอย่างจริงจัง ทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2.4 ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเน้นความสำคัญที่บุคลากรและกลุ่มงานให้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารที่มีประสิทธิภาพในบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย ซึ่งผู้บริหารยินยอมมอบและกระจายอำนาจของตนสู่ผู้ปฏิบัติด้วยความเต็มใจและไว้วางใจ ซึ่งเป็นการช่วยลดภาระหน้าที่ของผู้บริหารลง และสามารถใช้เวลาในเรื่องสำคัญอื่น ๆ ได้มากขึ้น ขณะเดียวกันก็ช่วยให้งานในระดับล่างมีความหมายและท้าทายมากขึ้น เนื่องจากบุคลากรระดับปฏิบัติสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีผู้ให้ความเห็นในลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังต่อไปนี้

Swansburg (1996, p. 125) ได้กล่าวว่า ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น สมาชิกขององค์การย่อมมีความผูกพันกับองค์การที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ และมีความปรารถนาที่จะได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การ แม้เพียงได้รับความคิดเห็น ก็ทำให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารขององค์การ
2. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้ว ยังช่วยให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิกและความร่วมมือกันนั้น จะแพร่ขยายไปทั้งองค์การทำให้สมาชิกทั้งองค์การมีเป้าหมายเดียวกับการมีส่วนร่วมเป็นการยินยอมและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะมีผลทั้งทางใจ การยอมรับ การสนับสนุน และผลต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

3. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกัน จะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์การ

สมยศ นาวิการ (2549, น. 31) กล่าวถึงระดับการมีส่วนร่วม (Participative System) ว่าการบริหารงานระบบนี้ ผู้นำจะยึดถือข้อสมมุติฐานที่มีต่อบุคคลตามทฤษฎี Y ของ McGregor ซึ่งกล่าวว่า ผู้นำใช้อำนาจที่เป็นทางการน้อยมากและเรียกผู้นำแบบนี้ว่าเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยคือเป็นผู้นำที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาาร่วมกัน ความเชื่อมั่นและไว้วางใจจะเกิดขึ้นระหว่างผู้บังคับบัญชากับบุคลากร

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2550, น. 49) ได้กล่าวว่า ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซึ่งเป็นการตัดสินใจในการดำเนิน กิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เป็นการเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหารและการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุทางสังคมหรือโดยส่วนตัว
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งเป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมรวมทั้งเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

ธร สุนทรายุทธ (2551, น. 57) ได้กล่าวว่า ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุด คือการกำหนดตามความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญแบ่งเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (implementation) ในส่วนนี้ได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร และการประสานงาน เป็นต้น
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) เป็นการพิจารณาถึงผลประโยชน์ในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ การกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) พิจารณาว่าผู้นำเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจ และมีบทบาทในการควบคุมได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งบ่งบอกถึงภาวะผู้นำที่เป็นประชาธิปไตย (Democratic Leadership) ว่ามีสูงหรือต่ำ Amstien ได้ใช้อำนาจการตัดสินใจเป็นเกณฑ์ในการบ่งบอกการมีส่วนร่วมโดยสรุปเป็นชั้นบันได (Participation Leader) 8 ชั้น และจัดได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

บันไดขั้นที่ 1-2 เรียกว่า ขั้นการมีส่วนร่วมเทียม หรือไม่มีส่วนร่วม หมายถึง ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริง

บันไดขั้นที่ 3-5 เรียกว่า ขั้นการมีส่วนร่วมพอเป็นพิธีหรือการมีส่วนร่วมบางส่วน หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในบางส่วนบางเรื่องเท่านั้น เพราะบางส่วนผู้มีอำนาจเต็ม สงวนเอาไว้ แต่ก็นับว่ายิ่งกว่าขั้นที่ 1-2

บันไดขั้นที่ 6-8 เรียกว่า ขั้นการมีส่วนร่วมระดับอำนาจของประชาชนซึ่งเป็นระดับที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมาก เป็นการใช้อำนาจตัดสินใจของประชาชนโดยตรง หรือผ่านตัวแทนบันไดแต่ละขั้นมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นจัดฉาก (Manipulation) เป็นการเข้ามาบีบบังคับในกิจกรรมหนึ่ง ๆ โดยไม่ได้มุ่งหวังจะเข้ามาเพื่อมีส่วนร่วมในการบริหาร แต่แฝงพฤติกรรมไว้เพียง เพื่อต้องการแสดง หรืออวดตนเองให้คนอื่นสนใจหรือรู้จักเท่านั้น คล้ายกับการจัดฉากแสดงบางท่านเรียก ขั้นเป็นหุ่นเชิด

2. ขั้นบำบัดรักษา (Therapy) เป็นพฤติกรรมที่ผู้นำมีความมุ่งหวังที่จะให้ทุกคนเชื่อฟังและปฏิบัติตามที่ผู้นำต้องการคล้าย ๆ กับหมอรักษาคนไข้ เมื่อวินิจฉัยโรคแล้วก็สั่งเขาให้รับประทานและพักผ่อน คนไข้จะต้องปฏิบัติตามอย่างเดียว

3. ขั้นแจ้งข่าวสาร (Informing) เป็นลักษณะที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเพียงเล็กน้อย คล้ายกับเมื่อมีการประชุม ประธานในที่ประชุมจะเป็นผู้พูดเพื่อชี้แจงนโยบาย วิธีดำเนินงาน เป้าหมาย ฯลฯ เป็นส่วนใหญ่เพียงผู้เดียว แต่จะเปิดโอกาสให้ที่ประชุมซักถามข้อสงสัยในตอนท้ายแล้วก็ปิดการประชุม ซึ่งจะมีลักษณะเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ที่มีหน้าที่คอยชี้แจงตอบคำถามของผู้มาติดต่องานเท่านั้น

4. ขั้นให้คำปรึกษา (Consultation) การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เหมือนกับการนิเทศงานของผู้บริหาร หรือหัวหน้างาน เมื่อผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นอะไรผู้บริหารจะรับฟัง แต่จะปฏิบัติตามหรือไม่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง อย่างไรก็ตาม วิธีการนี้เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมมากกว่าขั้นแจ้งข่าวสาร

5. ขั้นปลอบใจ (Placation) เป็นลักษณะที่ผู้นำทำที่ว่าเห็นด้วยมีท่าทีคล้ายตามมีความเห็นใจหรือกระตือรือร้นที่จะทำตามข้อเสนอแนะของผู้ตามคล้าย ๆ กับการปลอบใจให้กำลังใจผู้มีปัญหา แต่ในส่วนลึกไม่ได้เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะนั้น ๆ เลขซึ่งอาจเป็นเพราะข้อเสนอแนะนั้นไม่ตรงกับแนวคิดของผู้บริหารก็ได้

6. ขั้นเป็นหุ้นส่วน (Partnership) เป็นการมีส่วนร่วมที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจคล้าย ๆ กับการดำเนินกิจกรรมของ ห้างหุ้นส่วน

7. ขั้นมอบอำนาจ (Delegated Power) เป็นการที่ผู้มีอำนาจมอบอำนาจหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแทน การมอบอำนาจเช่นนี้ผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจหน้าที่เท่ากับผู้มีอำนาจ ทุกประการ

และมีอิสระในการแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้รับมอบอำนาจเป็นที่ไว้วางใจของผู้บริหาร นับว่าเป็นการเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมการบริหารมากขึ้น

8. **ขั้นควบคุมโดยประชาชน (Citizen Control)** เป็นลักษณะที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจในกระบวนการบริหารอย่างแท้จริง มีอำนาจและบทบาทหน้าที่ในองค์กรมากที่สุด บางท่านเรียกขั้นนี้ว่าขั้นมีอำนาจและควบคุม (Power and Control)

สุนันทา เลาหนันท์ (2551, น. 31) ได้กล่าวถึง ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าแท้ที่จริงก็คือ การใช้ระบบประชาธิปไตยในการบริหารนั่นเอง ซึ่งบุคลากรทั้งหมดจะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายขององค์กรและจะใช้วิธีตัดสินใจโดยกลุ่มเป็นหลักในการทำงาน ซึ่งผู้บริหารจะตัดสินใจก็ต่อเมื่อได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยรอบครบแล้ว ดังนั้นในการตัดสินใจจึงไม่ได้เกิดจากความต้องการส่วนตัวของใคร โดยเฉพาะผู้บริหารเชื่อว่าไม่ว่าจะเป็นรางวัลด้านวัตถุหรือจิตใจต่างมีความสำคัญต่อการทำงานของบุคลากรทั้งสิ้น

มธุรดา ศรีจันทร์ (2554) ได้กล่าวว่า ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีดังนี้

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น
 2. ร่วมคิดและสร้างรูปแบบ และวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขและไขปัญหาหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์
 3. ร่วมวางนโยบาย หรือแผนงาน เพื่อจัดปัญหาและแก้ไขปัญหา
 4. ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
 5. ร่วมจัด หรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 6. ร่วมควบคุม คัดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษา
- สรุปได้ว่า ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานขั้นตอนใด ขั้นตอนหนึ่งหรือทั้งหมด ย่อมก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความผูกพัน และยินยอมรับผลประโยชน์ร่วมกันโดยปราศจากข้อโต้แย้งใด ๆ ทั้งสิ้น

2.2.5 ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Swansbug (1996, p. 101) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. ความไว้วางใจกันสูง
2. ลดตำแหน่งของพนักงานที่มีตำแหน่งเท่ากันลดระดับของการบริหารงาน
3. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติมีความรับผิดชอบมากขึ้น
4. ลดความสับสนในการปฏิบัติงานผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานโดยการปรับปรุงการติดต่อ

สื่อสารให้ดีขึ้น

5. นิเทศงานด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้วินิจฉัยและแก้ปัญหาให้ผู้ปฏิบัติงานมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเป็นการพัฒนาอาชีพ (Career Development)

6. มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานมากขึ้น

7. ถูกต้องตามกฎระเบียบ

8. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม โดยทำให้ผู้ปฏิบัติงานร่วมมือกันเพิ่มแรงจูงใจมีความคิดริเริ่มในการทำงาน

9. ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารในองค์กร

10. ลดการขาดงาน

11. เพิ่มประสิทธิผลและผลผลิตในงานรวมถึงปรับปรุงคุณภาพของงานเพิ่มการเรียนรู้ในงานให้มากขึ้น

12. เพิ่มขวัญและแรงจูงใจในการทำงานเพิ่มความกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้ปฏิบัติงาน

13. ได้รับความคิดใหม่ ๆ ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

14. แสดงให้เห็นถึงผู้นำความสามารถ

15. ลดการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน และสร้างความมั่นคงในงาน

16. เพิ่มความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์กร จากการที่มีทัศนคติต่อองค์กรในทางที่ดี

17. การทำงานนอกเวลาลดลง

18. ตันทุนในการบริหารลดลง

19. เพิ่มความพึงพอใจในการทำงาน

20. เกิดความรู้สึกร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะช่วยให้เพิ่มความสามารถของแต่ละบุคคล เพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ขององค์กร การปรับตัวและการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

มานะ ทองรักษ์ (2549, น. 51) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ช่วยสร้างความสามัคคี และรวมพลังของบุคคลในองค์กร

2. ช่วยให้ทราบถึงความต้องการขององค์กรทั้งหมด

3. ช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น ลดความเฉื่อยชาในการปฏิบัติงาน

4. ช่วยลดความขัดแย้ง และการต่อต้านจากพนักงานระดับต่ำ

5. ช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงาน และทำให้สุขภาพจิตของคนในองค์กรดีขึ้น

6. ช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์กร

7. สร้างสรรค์หลักการประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในองค์กร

8. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและทะนุถนอม

จันทรานี สงวนนาม (2551, น. 17) ได้กล่าวถึง ข้อดีของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร
2. ลดความขัดแย้งในการทำงาน เพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี ทุกคนมีงานทำ
5. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร
6. ลดค่าใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างทะนุถนอม
7. ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

ประสาร พรหมณา (2553) กล่าวถึง ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมดังนี้

1. การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิด ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งดีกว่าการคิดและตัดสินใจเพียงคนเดียว
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นการลดการต่อต้านและก่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น
3. การมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้มีการสื่อสาร ที่ดี สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
4. การมีส่วนร่วมทำให้การตัดสินใจมีคุณภาพและทำให้มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้นด้วย

ไชยา ภาวะบุตร (2555, น. 35) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้

1. การยอมรับการตัดสินใจมีมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง เขาจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น
2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาและผู้บริหาร สหภาพแรงงาน มีความราบรื่นมากขึ้น
3. ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานมีส่วนร่วมในกระบวนการขององค์กรที่สำคัญ
4. ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้น พนักงานมีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น
5. การบริหารผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชามีความง่ายมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาผูกพันยอมรับการเปลี่ยนแปลงและไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น การบริหาร จะมีความง่ายมากขึ้น
6. การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการตัดสินใจทางการบริหารมาจากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกันในการคิดแก้ปัญหา

7. การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้องค์กรการมีสิ่งย้อนกลับจากพนักงานได้เป็นอย่างดี

8. การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยปรับปรุงทีมงานให้ดีขึ้นซึ่งทีมงานมีความจำเป็นต่อการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนที่เผชิญโดยองค์การส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อลดความขัดแย้งในการทำงาน ช่วยสร้างความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะกันทุกฝ่าย เพิ่มประสิทธิผลและผลผลิตในงาน ลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม และสร้างความไว้วางใจกันมากขึ้น

2.3 หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ

การศึกษาพิเศษ เป็นการศึกษาที่รัฐจัดให้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ ได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ เด็กออทิสติก และเด็กพิการซ้อน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงเด็กที่มีความเฉลียวฉลาดเป็นพิเศษที่เรียกว่าเด็กปัญญาเลิศอีกด้วย

เด็กทุกคนมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันซึ่งเป็นสิทธิพื้นฐานอย่างหนึ่งของเด็กทุกชาติทุกภาษาทั่วโลกไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นเด็กปกติหรือร่างกายมีความบกพร่องก็ตาม นักการศึกษาเป็นจำนวนมากเห็นว่า การให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยให้การศึกษาแก่เขาให้เขาสามารถช่วยตัวเองได้ให้เขามีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะศึกษาต่อมีทักษะพื้นฐานเพียงพอในการประกอบอาชีพจะช่วยให้เขาเหล่านั้นสามารถประกอบสัมมาอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ในภายหน้าโดยไม่เป็นภาระของบุคคลอื่นในสังคมต่อไป

สิริมา หนอนไหม (2548, น. 1, อ้างถึงใน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555, น. 14) ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้ให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน ค้ำครองสิทธิ สร้างความเสมอภาค ให้โอกาสทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและให้โอกาสทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, น. 1-127) อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้ระบุไว้ชัดเจนในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษามาตรา 10 วรรคสองว่าการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่อง ทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ นอกจากนี้

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 ยังกำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555, น. 1-5)

ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือมีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ จะต้องจัดการศึกษาในลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งมีรูปแบบและวิธีการจัดที่หลากหลาย ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้มีศักยภาพในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคนพิการ โดยได้พยายามเร่งรัดจัดปัญหาและข้อบกพร่องนานับประการ อันเป็นสิ่งกีดขวางการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับคนพิการ เนื่องจากเล็งเห็นว่าสื่อเทคโนโลยีการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ ทั้งในและนอกระบบโรงเรียนตลอดจนการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รัฐจึงได้จัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งในลักษณะโรงเรียนเฉพาะความพิการและการเรียนร่วม ระหว่างเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนปกติ ซึ่งโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดดำเนินการเรียนการสอนทั่วประเทศมีทั้งสิ้น 48 โรง แบ่งเป็น 4 ประเภทความพิการ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2554, น. 4-5) คือ

1. โรงเรียนเฉพาะความพิการที่เปิดสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีจำนวน 21 โรง
2. โรงเรียนเฉพาะความพิการที่เปิดสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น มีจำนวน 2 โรง
3. โรงเรียนเฉพาะความพิการที่เปิดสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ มีจำนวน 5 โรง
4. โรงเรียนเฉพาะความพิการที่เปิดสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีจำนวน 19 โรง

2.3.1 การจัดการศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ

2.3.1.1 แนวความคิดในการจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ

คนพิการเป็นทรัพยากรบุคคลของสังคม หากได้รับการส่งเสริม อย่างถูกต้อง ย่อมมีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพที่จะประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งการช่วยสร้างสรรค์สังคมได้เช่นเดียวกับคนทั่วไป การส่งเสริมพัฒนาคนพิการได้เต็มศักยภาพ ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การค้นพบความพิการการบำบัดรักษาการฟื้นฟู

สมรรถภาพ การให้การศึกษา การพัฒนาทักษะสังคม และการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การจัด การศึกษาสำหรับคนพิการ มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถคนพิการให้เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มหรือแรกพบความพิการ ให้การศึกษาอบรมให้รู้จักสิทธิและ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดี มีอาชีพ มีงานทำ สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรีเท่าเทียม กับผู้อื่น ในสังคม ช่วยเหลือตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศการจัดการศึกษาสำหรับคน พิการ มุ่งเน้นโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย ต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยยึดหลักการการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 (2560, น. 15-16) มาตรา 49 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมี สิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีรัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ เก็บค่าใช้จ่าย” ประกอบกับมาตรา 30 วรรค 3 บัญญัติไว้ว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อ บุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือ สุขภาพ สถานะของบุคคลจะกระทำมิได้” นั้นหมายถึงว่า ประชาชนคนไทยทุกคน มีสิทธิเสมอกันทาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะยากดีมีจนหรือสภาพร่างกายพิการโดยรัฐต้องจัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษาให้ มาตรา 55 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “บุคคลพิการหรือ หุพพลภาพมีสิทธิได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

2.3.1.2 นโยบายการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ

1) ด้านการบริการให้ผู้พิการได้เรียนตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ โดยเน้นให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีให้โอกาสเด็กพิการได้เรียนทั้งด้านภาษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ในหลักสูตรสายสามัญ และให้ฝึกวิชาชีพเพิ่มเติมไปด้วย เพื่อให้คนพิการ สามารถพัฒนาตนเองให้เพียงพอที่จะพึ่งตนเองได้

2) ด้านโอกาสทางการศึกษา ให้ผู้พิการมีโอกาสได้รับการศึกษาทัดเทียมกับ เด็กปกติ และให้คนพิการหญิงและชาย มีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา

3) ด้านการจัดการศึกษาต้องจัดให้คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน โดยขยายการบริการทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน เน้นการร่วมและการจัดให้สอดคล้องกับ ประเภทและระดับของความพิการ

4) ด้านการรับนักเรียน ปรับกฎระเบียบให้เอื้อต่อการรับเด็กพิการทุกคน และให้รับตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ โดยรัฐควรเพิ่มบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้ทั่วถึง ทั้งในเขตเมืองและชนบท ต้องทำทะเบียนเพื่อรับรองความพิการ ที่ต้องได้รับการช่วยเหลือตาม กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษาของคนพิการ

5) ด้านหลักสูตรต้องพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับประเภทและระดับของผู้พิการ โดยให้เด็กเป็นหลักในกระบวนการเรียนรู้ เรียนด้วยตนเองจากการฝึกปฏิบัติ ให้เด็กพิการทุกประเภทสามารถสื่อความหมาย และปรับพฤติกรรมให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

6) ด้านบริหารการศึกษา ให้มีคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ เป็นหน่วยประสานงานกลาง และกำกับการบริหารโดยประสานกับกรมและจังหวัดและระดมความร่วมมือจากสถานศึกษา และสถานพยาบาลมาร่วมกันจัด และต้องสำรวจจำนวนผู้พิการให้ตรงความเป็นจริง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจถึงการบริการทางการศึกษา และฝึกอบรมพ่อแม่ให้รู้จักดูแลลูกพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ

7) ด้านทรัพยากร ให้การสนับสนุนด้านทรัพยากร และวิชาการแก่สถานศึกษา ที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการ และให้ภาคเอกชน ชุมชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษาเพื่อให้ การดำเนินงานมีคุณภาพ ทัวถึง และมีประสิทธิภาพ โดยจะพิจารณาให้หน่วยงานการศึกษาเพื่อคนพิการ ซึ่งอาจพัฒนาไปเป็นองค์กรมหาชนในอนาคต หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของ กระทรวงศึกษาธิการ

8) ด้านบุคลากร ให้สถาบันอุดมศึกษาปรับปรุงการผลิตครูการศึกษาพิเศษให้พอเพียง และมีคุณภาพ และให้มีรายวิชาการศึกษาพิเศษในหลักสูตรการฝึกหัดครู นอกจากนี้พัฒนาครูประจำการ ให้มีเทคนิคการสอนที่ทันสมัยตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

9) ด้านการประเมินคุณภาพ จัดให้มีเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพสำหรับการศึกษาเพื่อคนพิการโดยเฉพาะ และมีระบบประเมินคุณภาพผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการร่วมประเมิน ประกอบด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรคนพิการ และผู้ปกครอง

10) ด้านการส่งเสริมเอกชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนและองค์กรเอกชน ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระดับ ทุกระบบและทุกรูปแบบ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และบุคลากร ให้เท่าเทียมกับการจัดการศึกษาของรัฐ

2.3.1.3 ปรัชญาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมุ่งจัดในลักษณะการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive education) ซึ่งหมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบการศึกษาเดียว โดยไม่แยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะทาง รวมทั้งเด็กพิการต้องได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ วิชาการ สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตร ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่ ฯลฯ รวมทั้งจัดบุคลากรสนับสนุน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กพิการได้เรียนรวมในสถานศึกษา

เดียวกัน (เบญจา ชลธาร์นนท์, 2543, น. 20; อ้างถึงใน โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล, 2554, น. 15) ปรัชญาการศึกษาพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรมีสติธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับปกติ แล้วก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วยการศึกษาที่จัดให้สำหรับเด็กที่มีความสามารถของเด็กเหล่านี้จึงจะสามารถทำให้เด็กได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษา นอกจากนี้ เบญจา ชลธาร์นนท์ (โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล, 2554, น. 5) ได้เสนอปรัชญาและสรุปแนวคิดเบื้องต้นที่จะทำให้การศึกษาพิเศษบรรลุถึงจุดมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1) เด็กพิเศษทุกคนที่สามารถจะเรียนหนังสือหรือฝึกตนเองให้ทำประโยชน์ได้มากขึ้น

2) สมรรถภาพในการทำงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพความพิการ

3) ความพิการของเด็กบางคนไม่จำเป็นต้องเป็นความพิการตลอดไปในหลายกรณีการศึกษาพิเศษอาจจะเป็นเพียงบริการทางการศึกษาชั่วคราวเท่านั้น

4) บุคลากรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและได้รับการฝึกงานตลอดทั้งมีประสบการณ์ในการทำงานของหน่วยงานของตนเอง

5) ผู้ให้การศึกษาควรสนใจเป็นพิเศษในเรื่องพัฒนาการของเด็กพิเศษเพื่อให้เด็กมีภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับตนเอง (Positive Self-Image) และยอมรับตามสภาพความเป็นจริงของตน

6) การจัดการศึกษาพิเศษควรใช้วิธีสอนแบบส่งเสริมเอกลักษณ์ของบุคคล (Individualized Instruction) หมายความว่าสอนให้เหมาะสมกับความสามารถและความพิการของเด็กแต่ละคน

7) การศึกษาพิเศษควรจัดตั้งแต่อนุบาลโดยมีจุดประสงค์ในการป้องกันลดปัญหาความพิการทำให้เด็กมีสัจการแห่งตน (Self-realization)

8) การศึกษาพิเศษต้องรวมวิชาพลศึกษานันทนาการและสุนทรียศาสตร์เพื่อเตรียมเด็กพิเศษให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสมบูรณ์

9) อาชีวศึกษาและการอาชีพเป็นเรื่องสำคัญในการพิจารณาจัดการศึกษาแก่เด็กพิเศษ

10) ในการจัดเด็กพิเศษเข้าเรียนในโรงเรียนปกตินั้นจะถือเป็นแนวปฏิบัติเมื่อไม่มีปัญหาหรือไม่มีอุปสรรคอื่นใดโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กจะได้รับเป็นสำคัญ

เด็กพิการเป็นเด็กกลุ่มพิเศษที่ต้องจัดการศึกษาพิเศษให้ เพราะเด็กพิการไม่สามารถจะรับประโยชน์สูงสุดจากโรงเรียนทางการศึกษา เมื่อมีนโยบายการศึกษาพิเศษที่ดีซึ่งจะเป็นแนวทางให้มีการจัดการที่เหมาะสมรวมทั้งการจัดบริการด้านอื่น ๆ ที่เด็กแต่ละคนมีความจำเป็นต้องได้รับฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีนโยบายการศึกษาพิเศษเฉพาะนอกเหนือไปจากนโยบายตามแผนการศึกษาชาติเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ด้านการศึกษาพิเศษซึ่งจะมีผลต่อการตัดสินใจของ

ผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ทุกระดับที่เกี่ยวข้องดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดขอบข่ายนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาปกติและสอดคล้องกับแนวโน้มของการศึกษาพิเศษด้วย (เบญจา ชลธาร์นนท์, 2543, น. 18, อ้างถึงใน โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล, 2554, น. 25) ประเทศที่มีการตื่นตัวในเรื่องความเสมอภาคจะเป็นสังคมที่ระแวงระวังเกี่ยวกับเรื่องสิทธิเสรีภาพเป็นอย่างมากและปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาสังคมประชาธิปไตย เมื่อแนวคิดเรื่องความเสมอภาคมีความสำคัญยิ่งแล้วแนวความคิดเรื่องการให้เด็กทุกคนได้เข้าสู่สถานศึกษาที่จัดไว้ โดยไม่แบ่งแยกเลือกปฏิบัติจึงนับได้ว่า เป็นแนวคิดหรือแนวทางการปฏิบัติที่สำคัญยิ่งเช่นกัน เพราะการศึกษาปกติในระบบโรงเรียนเพียงอย่างเดียวสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยเฉพาะคนพิการได้ และเป้าหมายหลักของการศึกษาทั่ว ๆ ไปในระบบโรงเรียนปกติไม่สามารถให้บริการได้ในระดับนานาชาติและในระดับประเทศทุกประเทศได้ให้คำจำกัดความซึ่งกำหนดกลุ่มเป้าหมายของเด็กด้อยโอกาสในบริบทของการศึกษา คือ เด็กที่ต้องการการศึกษาพิเศษกว่าเด็กปกติทั่ว ๆ ไปและแต่ละประเทศจะมีความชัดเจนในประเด็นของกลุ่มเด็กพิการ ซึ่งปรากฏในกฎหมายและนโยบายหลักของประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร บราซิล และออสเตรเลีย หลักการที่สำคัญ คือหลักความเสมอภาคที่บุคคลผู้พิการพึงมีพึงได้รับซึ่งสิทธิและประโยชน์จากสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาตนเองให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไปการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการนั้น ยืนยันหลักการให้บูรณาการเด็กพิการเข้าสู่ระบบการศึกษาปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็กด้านต่าง ๆ นอกจากสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานของการบรรลุถึงสังคมแห่งความเท่าเทียม ต้องเริ่มจากการปฏิบัติ ที่ไม่เลือกปฏิบัติเพราะจะเป็นผลให้เกิดความเท่าเทียมกันของคนในสังคม ในส่วนของการศึกษาสำหรับเด็กพิการหรือผู้ที่มีความบกพร่องนั้น ความต้องการพิเศษของเด็กพิการนำไปสู่ความจำเป็นหรือหน้าที่ของรัฐที่จะจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อเอื้ออำนวยให้สามารถเข้ารับบริการการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติจึงเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในปัจจุบันแต่เนื่องจากสภาพและระดับความบกพร่องอาจทำให้จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาที่เหมาะสม เป็นทางเลือกอื่นสิทธิที่เด็กพิเศษทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเพียงพอ และศักยภาพของเด็กพิเศษโดยไม่เน้นการตอกย้ำความพิการของเขาแต่ในเวลาเดียวกันการศึกษาพิเศษจะต้องปรับเปลี่ยนความต้องการและความจำเป็นของเด็กด้วยซึ่งหมายความว่า นักการศึกษาจะต้องไม่มองข้ามความพิการของเด็กเหล่านั้น หลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาการศึกษาพิเศษข้างต้น ได้แก่

1. การจัดบริการพิเศษต้องกระทำอย่างฉับพลันทันทีที่ค้นพบความต้องการจำเป็นของเด็กพิเศษ
2. ความพิการบางประเภทถือว่าเป็นเพียงอาการมากกว่าที่จะเป็นความผิดปกติทางกายภาพ และอาจปรากฏอยู่เพียงช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น

3. เด็กพิเศษคนใดคนหนึ่ง อาจต้องการรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษที่แตกต่างกันไปตามช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งของชีวิต

4. การบริการสำหรับเด็กต้องครอบคลุมตั้งแต่เด็กวัยก่อนเรียนจนถึงมัธยมศึกษา

5. การจัดการศึกษาพิเศษในสภาพแวดล้อมที่จำกัดน้อยที่สุดตามความเหมาะสม ย่อมเป็นการช่วยเหลือสนับสนุนเด็กพิเศษได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

ดังนั้นในการจัดการศึกษาดังกล่าว จะต้องประสานความสามารถของครู และครูการศึกษาพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ (Gearheat and Weishahn, 1980, p. 10, อ้างถึงใน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555, น. 19) ปรัชญาการจัดการเรียนรวมเกี่ยวข้องกับทักษะการสอน การช่วยเหลือ และการร่วมมือกันระหว่างทีมของครู ซึ่งสอนเด็กทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนผู้ปกครอง และครูการศึกษาพิเศษ ดังนั้นการเรียนการสอนจึงหมายถึง การที่เด็กทั้งหมดได้เรียนรวมกันในชั้นเรียนปกติทุก ๆ วัน ซึ่งเด็ก ๆ จะมีความแตกต่างกันและมีหลายกลุ่ม เช่น เด็กที่มีทักษะในการทำงาน โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นของการเรียนรวม คือ เด็กทุกคนต้องเริ่มต้นที่ชั้นเรียนปกติซึ่งเมื่อพบความต้องการส่วนบุคคลที่เป็นความจำเป็นก็ต้องลดข้อจำกัดออกจากสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด

2.3.1.4 หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการให้การศึกษาสำหรับทุกคนโดยรับเข้ามาเรียนร่วมกันตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา และจัดให้มีบริการพิเศษตามความต้องการของแต่ละบุคคลโดยมีหลักว่า เด็กเป็นผู้เลือกโรงเรียนไม่ใช่โรงเรียนเลือกเด็ก เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะเรียนร่วมกัน โดยโรงเรียนและครูจะต้องเป็นผู้ปรับสภาพแวดล้อม หลักสูตรการประเมินผลวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูและโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนได้ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนในระบบเดียวกัน โดยไม่แยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะ รวมทั้งเด็กนั้นต้องได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ กึ่งแพทย์ วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่ เป็นต้น รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรสนับสนุน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้เรียนรวมในสถานศึกษาเดียวกัน

นอกจากนี้ตามปฏิญญาองค์การทางการศึกษาและวัฒนธรรม (UNESCO, 2001, อ้างถึงใน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555, น. 19) ว่าด้วยสิทธิของเด็กทุกคนที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการศึกษาที่สนองความต้องการที่แตกต่างกัน โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) ดังนั้นการจัดการเรียนรวมจึงมีหลักการ ดังนี้

1. ให้เกิดความยุติธรรมในสังคม (Social Justice)

2. เน้นความสามารถของเด็กและความเท่าเทียมกันในสังคมตามสภาวะปกติ (Normalization) ไม่แยกจากชุมชนและในสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด ซึ่งในโรงเรียนเฉพาะ

ความพิการเด็กจะถูกจำกัดในวงแคบ อยู่เฉพาะในกลุ่มของผู้บกพร่องด้วยกัน แต่ในโรงเรียนทั่วไป ครู ผู้เรียนและชุมชนจะต้องทำความเข้าใจและยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย (Alper and Ryndak, 1999, อ้างถึงใน สมพร หวานเสร็จ, 2548, น. 35)

2.3.1.5 ระบบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ในปี พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายปีการศึกษาเพื่อคนพิการขึ้น คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียนรวม ทั้งมีการจัดระบบโครงสร้างการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการเพื่อขยายโอกาสให้กับคนพิการทุกกลุ่มทุกประเภท และปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 3) พอสรุปได้ดังนี้

- 1) การจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้แก่คณะกรรมการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
- 2) การจัดให้ศูนย์การศึกษาพิเศษแห่งชาติทำหน้าที่บริหารจัดการการศึกษาเพื่อคนพิการ
- 3) การจัดให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำเขตการศึกษาจำนวน 13 แห่ง ทำหน้าที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและดูแลงานวิชาการการศึกษาพิเศษ
- 4) การจัดให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดทำหน้าที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการและครอบครัว และเตรียมความพร้อมแก่คนพิการรวมทั้งการดำเนินการคัดแยกฟื้นฟูสมรรถภาพและส่งต่อคนพิการไปยังสถานศึกษา
- 5) การจัดให้มีการเรียนร่วมในทุกสังกัดและทุกระดับการศึกษาทั้งในสถานศึกษาของภาครัฐและเอกชน
- 6) การจัดโรงเรียนเฉพาะความพิการ
- 7) การจัดการศึกษานอกระบบ
- 8) การจัดการศึกษาโดยองค์กรเอกชนชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 9) การจัดการสนับสนุนเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย
- 10) การสนับสนุนให้คนพิการได้รับ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

2.3.2 รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยซึ่งพอสรุปรูปแบบสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

2.3.2.1 การเรียนร่วม

2.3.2.2 โรงเรียนศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ

2.3.2.3 การจัดในครอบครัว

2.3.2.4 การจัดโดยชุมชน

2.3.2.5 การจัดในสถานพยาบาล

2.3.2.6 การจัดในศูนย์การศึกษาพิเศษ

2.3.2.7 การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.4 บริบทของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

จากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังสถานศึกษาทุกด้าน ทั้งงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ให้มีอิสระและคล่องตัว การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นนวัตกรรมบริหารรูปแบบหนึ่ง que ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร ท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนของตนเองเรียกว่า แผนยุทธศาสตร์การปรับปรุงโรงเรียน

2.4.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส

การพัฒนาคนพิการเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและทำประโยชน์ให้กับสังคมประเทศชาติได้เต็มศักยภาพนั้นต้องพิจารณาถึงความแตกต่างของคนพิการแต่ละวัยแต่ละประเภทความพิการและแต่ละบุคคลโดยจะต้องพัฒนาให้ครบทั้ง 4 ด้าน องค์กรวมคือ

1. การบำบัดฟื้นฟูด้านการแพทย์
2. ด้านการศึกษา
3. ด้านอาชีพ
4. ด้านสวัสดิการและสังคม

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาแบบองค์รวมดังกล่าว จึงมีหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะต้องจัดการในลักษณะเครือข่ายเชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กัน โดยสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการการและผู้ด้อยโอกาส ที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษรับผิดชอบ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555, น. 4-6) ดังนี้

1. โรงเรียนเฉพาะความพิการ 48 แห่ง
2. ศูนย์การศึกษาพิเศษ 77 แห่ง
3. โรงเรียนเรียนร่วม 18,370 แห่ง
4. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 51 แห่ง

2.4.2 การจำแนกความพิการเพื่อจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 (ราชกิจจานุเบกษา, 2552, น. 55) ได้กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์
8. บุคคลออทิสติก
9. บุคคลพิการซ้อน

บุคคลที่มีความบกพร่องทั้ง 9 ประเภทดังกล่าว ต้องได้รับโอกาสทางการศึกษาตามกระบวนการจัดการศึกษาพิเศษ ซึ่งในปัจจุบันองค์การของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายโดยมีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดทุกจังหวัด มีโรงเรียนเฉพาะความพิการ นอกจากนี้ยังขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียนเรียนร่วม เพื่อให้บริการแก่เด็กพิการ หรือ ผู้มีความบกพร่องที่จำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษอย่างทั่วถึง และมีการประสานงานร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการพัฒนาผู้พิการในทุก ๆ ด้าน

2.4.3 ขอบข่ายการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบวิธีบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (มาตรา 35) โดยเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (มาตรา 39 และมาตรา 59) โรงเรียนเฉพาะความพิการเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการในรูปแบบนิติบุคคล ซึ่งมีขอบข่ายการบริหารจัดการ 4 งาน ดังนี้

2.4.3.1 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเฉพาะความพิการ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2554, น. 5) ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเฉพาะความพิการไว้ว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ ส่วนการบริหารด้านอื่นๆ แม้จะสำคัญแต่ก็เป็นส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้ งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเฉพาะความพิการ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

การดำเนินงานของสถานศึกษาต้องการการกำหนดขอบข่ายและภารกิจในการดำเนินงานทางวิชาการ ซึ่งนับเป็นงานหลักที่สำคัญของการศึกษาเป็นงานที่มีขอบเขตกว้างขวางในด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน สถานศึกษาที่จัดการศึกษาไม่ว่าระดับใดในแต่ละระดับช่วงชั้นจะมีหลักสูตรที่ใช้ร่วมกันคือหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรที่จัดทำขึ้นตามบริบทของชุมชนคือหลักสูตรท้องถิ่น ดังนั้นขอบเขตและภารกิจของการบริหารวิชาการจะครอบคลุมตั้งแต่เรื่อง การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการจัดการวัดและประเมินผลทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดขอบข่ายและภารกิจในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการไว้ดังนี้

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา สถานศึกษาจะต้องดำเนินในเรื่อง การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและรายงานผลให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษทราบ

1.1 แนวทางปฏิบัติการ

1.1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

1.1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

1.1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

1.1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร

1.1.6 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.1.7 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การใช้สื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอน ทำการรวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.1 แนวทางปฏิบัติ

2.1.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

2.1.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.1.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สถานศึกษามีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลา สาระการเรียนรู้และผู้เรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการและการจัดกระบวนการเรียนรู้การใช้การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนให้ผู้ปกครอง ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้

3.1 แนวทางปฏิบัติ

ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และตามศักยภาพของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ ปุถุคฝังคุณธรรม จริยธรรม

ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้ปกครอง มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู

4. การนิเทศภายใน

4.1 แนวทางการปฏิบัติ

4.1.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

4.1.2 ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสม

4.1.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

4.1.4 ติดตาม ประสานงานกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน

4.1.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

5. การวัดผลและประเมินผล

สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษามีการจัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษามีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนการเรียนและอนุมัติผลการเรียนในสถานศึกษา ดำเนินการจัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น รวมทั้งจัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลตลอดจนเทียบโอนผลการเรียน และจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง

5.1 แนวทางปฏิบัติ

5.1.1 กำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา

5.1.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้

5.1.3 ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

5.1.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น

5.1.5 พัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

6. การประกันคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ได้แก่ การจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ในระดับสถานศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา โดยการกำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาและปรับปรุงพัฒนาระบบการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

6.1 แนวทางการปฏิบัติ

6.1.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

6.1.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

6.1.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

6.1.4 ดำเนินการพัฒนาตามแผนและตรวจสอบประเมินผล เพื่อปรับปรุงพัฒนา

6.1.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

6.1.6 ประสานความร่วมมือกับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

6.1.7 ประสานความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษา

2.4.3.2 การบริหารงานบุคคลโรงเรียนเฉพาะความพิการ

การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนเฉพาะความพิการ มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ การกระจายอำนาจด้านการบริหารงานบุคคลจะทำให้โรงเรียนบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพสำคัญที่จะมีส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว เป็นอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนามีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลถูกต้องรวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพโดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

5. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายภารกิจที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษาต้องปฏิบัติ 21 ด้าน ได้แก่

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การเกลี้ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
5. การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
6. การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางวิชาชีพ
7. เงินเดือนและค่าตอบแทน
8. การเลื่อนขั้นเงินเดือน
9. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
10. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
11. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
12. การส่งเสริมวินัยข้าราชการ
13. การดำเนินการทางวินัย
14. การสั่งพักและสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
15. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
16. การออกจากราชการ
17. การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
18. งานทะเบียน ประวัติ
19. งานยกเว้นคุณสมบัติ
20. งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
21. งานเลขานุการ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ในการบริหารงานบุคคลหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา มีดังนี้

1. ให้คำแนะนำการตกลงต่อรองการแต่งตั้งครูประจำหรือครูพิเศษโดยปรึกษาร่วมกับ อ.ก.ค.ศ.

2. ให้คำแนะนำในการแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ โดยปรึกษาร่วมกับ อ.ก.ค.ศ.

2.4.3.3 การบริหารงานแผนงานและงบประมาณโรงเรียนเฉพาะความพิการ

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้มาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา อันจะส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำงานงบประมาณดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณ ด้วยความเป็นอิสระ มีความคล่องตัว และโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต และผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลง ในการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานงบประมาณ มีขอบข่ายภารกิจที่เขตพื้นที่และสถานศึกษาต้องปฏิบัติ 7 ด้าน ได้แก่

1. การจัดตั้งงบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณ
3. การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ
4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน
6. การบริหารบัญชี
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

2.4.3.4 การบริหารงานบริหารทั่วไปโรงเรียนเฉพาะความพิการ

การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของเป็นหลังโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธา และให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

การบริหารทั่วไป มีขอบข่ายภารกิจที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษาต้องปฏิบัติ 23 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. งานเลขานุการคณะกรรมการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
9. การดำเนินงานธุรการ การเงิน การคลัง บัญชีและพัสดุ
10. การอำนวยความสะดวกด้านบุคลากร
11. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
12. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
13. การรับนักเรียน
14. การจัดตั้ง ยุบ รวม หรือ เลิกสถานศึกษา
15. การอำนวยความสะดวกและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและ

ตามอัธยาศัย

16. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
17. การทัศนศึกษา
18. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียนนักศึกษา
19. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
20. การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
21. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
22. การกำกับ ดูแลสถานศึกษา
23. การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

รุตติย์ ดอหะ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาจังหวัดนครราชสีมาในโรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาอิสลามแบบเข้ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ดังกล่าวข้างต้นในด้านการบริหารบุคคล อยู่ในระดับมากมาก ($\bar{X} = 3.96$)

อรทัย สุวรรณหาร (2556, น. 127-129) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 6 ด้าน โดยรวม มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือด้านการวัดประเมินผลและการเทียบโอนการเรียน 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มี 2 องค์ประกอบหลัก 10 องค์ประกอบย่อย และ 34 ตัวบ่งชี้ คือ องค์ประกอบหลักที่ 1 หลัก การพัฒนางานวิชาการ มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติ 3) การประเมินผล 4) การปรับปรุงแก้ไข องค์ประกอบหลักที่ 2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี 6 องค์ประกอบย่อย คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศ ภายในสถานศึกษา 5) การวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) การประกันคุณภาพการศึกษา

ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555) ได้วิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา: การสร้างทฤษฎีจากฐานราก ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) รูปแบบการมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 3) รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ปกครอง 4) รูปแบบการมีส่วนร่วมของศิษย์เก่า 5) รูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย 6) รูปแบบการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง 1 ในชุมชน 1) รูปแบบการมีส่วนร่วมของกลุ่มอาชีพและผู้ประกอบการวิสาหกิจ ชุมชน 8) รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วไปในชุมชน 9) รูปแบบการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน ราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ 10) รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและสถานประกอบการ 11) รูปแบบการมีส่วนร่วมของศูนย์อำนวยการเครือข่ายและ 12) รูปแบบการมีส่วนร่วมในการระดมทุน

2. กระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สำรวจความต้องการ การสำรวจข้อมูลพื้นฐานขั้นที่ 2 การกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ขั้นที่ 3 การวางแผนพัฒนา สถานศึกษาตามวิสัยทัศน์พันธกิจ ขั้นที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการ ขั้นที่ 5 ขั้นตอนการประเมินผล ขั้นที่ 6 ขั้นตอนการร่วมรับผลประโยชน์

เกลินี ชิวปรีชา (2554) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนตีประจําตำบล และพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม สำหรับโรงเรียนตีประจําตำบล ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน โรงเรียนตีประจําตำบลในภาพรวมใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลักอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน โรงเรียนตีประจําตำบล ในภาพรวมใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลักอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก ส่วนการประเมินผลโดยครูเป็นหลัก อยู่ในระดับมากความต้องการจำเป็นในการบริหารแบบมี ส่วนร่วม โดยครูและชุมชนเป็นหลัก เรียงลำดับดังนี้ การประเมินผลการนำแผนไปสู่การปฏิบัติและ การวางแผน 2) รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนตีประจําตำบล ควรใช้รูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนตีประจําตำบลโดยครูและชุมชนเป็นหลัก โดยมีหลักการ แนวคิดและวัตถุประสงค์ของรูปแบบและองค์ประกอบของการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผลโดยครูและชุมชน

เจริญ ราชโสภา (2554, น. 302-305) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน และขอบข่ายและภารกิจงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 12 ด้าน

วิภา ทองหง่า (2554, น. 283-290) ได้วิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 2) ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร 3) ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และใช้ประโยชน์ได้จริง สอดคล้องกับทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย

ประพันธ์ กระแสร์พันธุ์ (2554) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษาเขตคุณภาพกบินทร์บุรี 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ด้านบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$)

เบญจรงค์ แสงสุกกาว (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับ มาก ทั้ง 4 ด้าน ($\bar{X} = 3.83$)

กนกวรรณ โรจนอุทัย (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 13 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมมาก ได้แก่ การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ส่วนด้านที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์ (2549) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$)

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

McClelland (1961) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งจูงใจของมนุษย์ในการทำงานให้เกิดผลสำเร็จ ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคมผลของการศึกษาสรุปได้ว่าคนเรามีความต้องการอยู่ 3 ประการคือ

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) เป็นความปรารถนาจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความสำเร็จ

2. ความต้องการความผูกพัน (Need for Power) เป็นความต้องการการอยู่ร่วมกันผู้อื่นในสังคม ต้องการความเป็นมิตรและสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่น

3. ความต้องการอำนาจบารมี (Need for Power) ได้แก่ ความต้องการรับผิดชอบบุคคลอื่น ต้องการควบคุมและให้คุณให้โทษแก่ผู้อื่นได้โดยสาระสำคัญอีกประการทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด McClelland (1961) คือ ผู้ที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จต้องมีแรงจูงใจในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผลอยู่ในระดับสูงหรือกล่าวได้ว่า ความสำเร็จของงานจะทำได้โดยการกระตุ้นความต้องการด้านสัมฤทธิ์ผลเป็นสำคัญ ถ้าแต่ละคนมีความต้องการด้านสัมฤทธิ์ผลสูงก็สามารถทำงานได้สำเร็จและช่วยให้งานของหน่วยงานสำเร็จไปด้วย

Elliont (1994) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับการกระจายอำนาจในโรงเรียนเพื่อ กำหนดคุณภาพของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า การเพิ่มความร่วมมือและการตัดสินใจร่วมกันใน การปฏิบัติงาน เพื่อคุณภาพของโรงเรียนและได้เสนอแนะองค์ประกอบในการจัดโครงสร้างและ การศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะ ประกอบด้วย การวางแผนล่วงหน้า การวัดผลการได้รับความสนับสนุน ช่วยเหลือการนำความร่วมมือและการกระจายอำนาจในโรงเรียนไปใช้

Hoy and Miskel (2001) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้ 1) โอกาส ของการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญด้านขวัญกำลังใจและ ความกระตือรือร้นของครูอาจารย์ 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจ ของครูอาจารย์ 3) ผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้ครู อาจารย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจจะเป็นที่รักของครู อาจารย์ 4) ครูอาจารย์ไม่ได้คาดหวังหรือต้องการเข้าร่วมตัดสินใจทุกครั้งเสมอไป การเข้าร่วมมากเกินไป อาจสร้างผลลัพธ์ในทางลบได้ 5) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีลำดับและแตกต่างกันตาม สถานการณ์ 6) บทบาทในการตัดสินใจ ของครูอาจารย์และผู้บริหารจำเป็นต้องผันแปรไปตาม ธรรมชาติของปัญหา 7) องค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกมีผลกระทบต่อปริมาณความมากน้อยใน การมีส่วนร่วมของครูอาจารย์

Bonavia (1998, p. 805) ได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารและการพัฒนาของการมีส่วน ร่วมในองค์การ (Manager Behavior and Development of Organizational Participative) ผลการวิจัยพบว่าระดับของการมีส่วนร่วมอย่างเข้าใจ (Perceived Participation) ที่สูงซึ่งได้เข้าใกล้ ระดับของการมีส่วนร่วมตามปรารถนา (Desired Participation) ในการอธิบายผลลัพธ์เหล่านี้ตัวแปร สองตัวได้ถูกเสนอว่าเป็นตัวประสาน วัฒนธรรมองค์การ และความเชื่อในการบริหารโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท แบบดั้งเดิมกับแบบก้าวหน้า ผลกระทบเหล่านี้มีทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อตัวแปร ทั้งหมดในการศึกษาในครั้งนี้ ยกเว้นต่อตัวแปรที่เกี่ยวกับงานบุคคล และลักษณะขององค์การที่มี ความสำคัญเพียงเล็กน้อย

Sholhead (1999, p. 351) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วน ร่วมและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในกรมคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (The Relationship Between Participative Management and Job Satisfaction in Department of Defense Environment) ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของพนักงานในกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กัน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดย ทั่ว ๆ ไปของพนักงานที่มีผู้บริหารที่ใช้ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม จะมีสูงกว่าพนักงานที่มี ผู้บริหารที่ใช้ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมต่ำ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานในการกำหนด และให้ความชัดเจนในงานและหน้าที่ของพนักงานเป็นส่วนประกอบของการบริหารงานแบบมี ส่วนร่วม ซึ่งก่อให้เกิดความแตกต่างอย่างสำคัญต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานใน

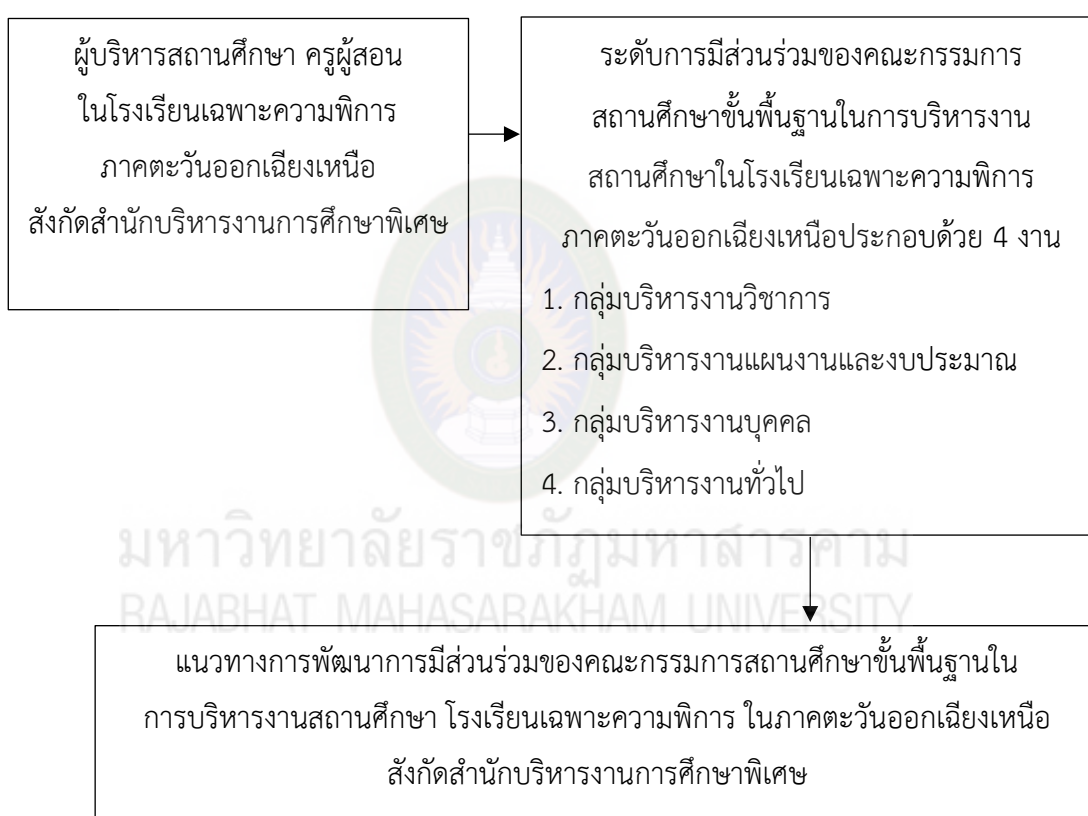
กรมคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในที่ทำงานแต่ระดับที่ผู้บริหารแบ่งปันข้อมูลกับพนักงานของตน และระดับที่ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการทำงานกับพนักงาน เป็นประเด็นที่มีผลกระทบอย่างสำคัญต่อความพึงพอใจในการทำงานของพนักงาน

Gold (200) ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การจัดการของชุมชนเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ปกครอง ครอบครัวกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่านออกเขียนได้ และการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชน ดังนั้นการสร้างหุ้นส่วนและความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับนักการศึกษา ทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน

Wetherel (2002, pp. 195-197) ได้ศึกษารอบความคิดรูปแบบการกำกับติดตามทางการศึกษา (The OECS Education Monitoring Model) ขององค์การรัฐคาริเบียนตะวันออก (OECS: Organization of Eastern Caribbean State) บนพื้นฐานแนวคิดรูปแบบเชิงระบบที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เกี่ยวข้องของ 8 องค์ประกอบตามลำดับดังนี้ 1) บริบทด้านประชากร สังคม และเศรษฐกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (Demographic Social and Economic Context of Education) 2) การบริหาร การวางแผน และการนิเทศการศึกษา (The Administration, Planning and Supervision of Education) 3) ทางเข้า (Access) เป็นช่องทางที่ได้รับอิทธิพลจากจำนวนประชากร สภาพสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งการวางแผน และการจัดการระบบการศึกษา 4) ความเสมอภาค (Equity) 5) ทรัพยากร (Resources) 6) กระบวนการเรียนและการสอน (Teaching-Learning Process) 7) ผลผลิตในระบบ (System Outputs) 8) ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

เนื้อหาการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 1 การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารแนวคิดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยแบ่งเป็นองค์ประกอบ 4 งาน ดังนี้

1. งานบริหารวิชาการ
2. งานบริหารแผนงานและงบประมาณ
3. งานบริหารบุคคล
4. งานบริหารทั่วไป

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 แห่ง ประกอบไปด้วย โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล โรงเรียนโสทรศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โรงเรียนศรีสังวาลย์

ขอนแก่น โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โรงเรียนนครราชสีมาปัญญาานุกูล โรงเรียนอุบลปัญญาานุกูล โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวนทั้งสิ้น 400 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 38 คน และครูผู้สอน 362 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 10 แห่ง โดยกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตร ตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 44) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มจากผู้บริหารสถานศึกษา 38 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 18 คน และครูผู้สอน 362 คน ได้ 196 คน โรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แจกแจงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง (คน)		รวม
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
โรงเรียนนครราชสีมาปัญญาานุกูล	5	37	2	18	20
โรงเรียนอุบลปัญญาานุกูล	5	42	2	21	23
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร	3	35	2	17	19
โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญาานุกูล	5	57	2	28	30
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ	4	34	2	17	19
โรงเรียนศรีสังวาล จังหวัดขอนแก่น	4	30	2	15	17
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์	4	31	2	15	17
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น	4	34	2	17	19
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด	2	29	1	14	15
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี	2	33	1	16	17
รวมทั้งหมด	38	362	18	178	196

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยคำตอบมี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำแนกเนื้อหาตามองค์ประกอบ 4 งาน ได้แก่

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารงานทั่วไป

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ต่อไปนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารงานในสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ

3.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามที่จะใช้ในการศึกษาและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 ผู้วิจัยทำการศึกษา สร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) นิยามศัพท์เฉพาะจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบโครงสร้างของแบบสอบถามที่กำหนดไว้ตรวจสอบความตรง (Validity) การใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ

3.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามในแบบสอบถาม กับวัตถุประสงค์หรือลักษณะที่ต้องการจะวัด (Item-Objective Congruence Index: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ เลือกจากความรู้ความสามารถด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการวิจัยและประเมินผลจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

3.4.1 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิกการศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวัตกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.4.2 นายเรืองเวช ผาสุข ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ ปัญญาคุณ จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิกการศึกษา ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.4.3 ดร.พิญญา ใจมาลัย ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์จังหวัดขอนแก่น ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษา

3.4.4 นางสาวศรีัญญา ขานหุย ตำแหน่ง ครูชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิกการศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยทางการศึกษา มีความเชี่ยวชาญทางด้าน การวัดและการประเมินผล

3.4.5 ดร.อาทิตย์ อัจหาญ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรวิจัยและประเมินผล การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิกการศึกษา ปริญญาตรี สาขาวิชาวิจัยและ ประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วมาจัดพิมพ์ แล้วนำไปทดลอง (Try-Out) กับผู้บริหาร ครูผู้สอน ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากกลุ่ม ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากโรงเรียนอุบลปัญญาคุณ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 12 คน และโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญาคุณ จังหวัดกาฬสินธุ์ 18 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่า ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับ สมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

4.1 นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรียนผู้อำนวยการ โรงเรียนเฉพาะความพิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 10 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการให้ผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ แบบสอบถามในการวิจัย

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ไปยังผู้บริหารและครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางระบบไปรษณีย์ ตามระยะเวลาที่กำหนด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานนำมาเสนอผลการวิเคราะห์หลังตารางพร้อมทั้งเสนอตารางประกอบคำบรรยาย

5.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) เป็นรายชื่อและรายด้าน แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (ไพศาล วรคำ, 2552, น. 413) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับ ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) โดยการหาค่าดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index: IOC) (ไพศาล วรคำ, 2552, น. 269)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Consistency)
 $\sum R$ คือ ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.1.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของครอนบาค (Conbach) (ไพศาล วรคำ, 2552, น. 288)

$$a \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum_t^2 s}{s_t^2} \right) \quad (3-2)$$

เมื่อ n แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 $\sum_t^2 s$ แทน จำนวนข้อคำถาม
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
 a แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-3)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแบ่งให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 323)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

6.2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 325)

$$n \quad S.D. \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}} \quad (3-5)$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว
 n แทน จำนวนคนในกลุ่ม

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษา ชั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ

ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาชั้นพื้นฐานในการบริหารงาน
 สถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเป็นประเด็นกำหนดข้อ
 คำถามในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการศึกษาไว้ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้าง
 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาชั้นพื้นฐานในการบริหารงาน
 สถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา
 พิเศษ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากความรู้และประสบการณ์ในการบริหาร
 สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

- 1.1 นายมานิตย์ คำงาม ผู้ทรงคุณวุฒิ อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
- 1.2 ดร.นพดล จุรีจันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ อดีตผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
- 1.3 ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ
 จังหวัดกาฬสินธุ์
- 1.4 ดร.สันติ ฤไชย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.5 นายมีเกียรติ นามสมตริก ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์

1.6 ดร.พิญญา ใจมาลัย ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น

1.7 นางสุภัคร ภูจิริต ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่พัฒนามาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดทำข้อคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นการสนทนา ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยผู้วิจัยได้กำหนดการสร้างไว้ ดังนี้

3.1 สร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยพัฒนาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนดเป็นข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ในครั้งนี้

3.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาในการสัมภาษณ์และทำการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์และดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.2 ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 7 คน แล้วจัดส่งหนังสือดังกล่าวพร้อมกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน

สถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษไปยังผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง และรับคืนเพื่อปรับปรุงแก้ไขแนวทางการพัฒนาให้ได้ข้อสรุปและสร้างเป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยวิธีการตีความและสร้างข้อสรุปซึ่งดำเนินการขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษามาดำเนินการวิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และทบทวนในภาพรวมของข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดและทำการสังเคราะห์ แยกแยะ จับประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

5.2 นำข้อมูลกลับมาอ่านทบทวนโดยละเอียด วิเคราะห์ สังเคราะห์และตีความข้อความหรือประโยคที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา

5.3 นำข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเดียวกันหรือความหมายตรงกันหรือใกล้เคียงกันมาไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน และทำการสรุปความ การอธิบายความ เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

6. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) พร้อมตารางที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
$S.D.$	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับของวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย โดยแบ่งเป็น

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ระยะที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ระยะที่ 1 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของข้อมูลที่แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	87	44.39
หญิง	109	55.61
รวม	196	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 40 ปี	61	31.12
40 ปีขึ้นไป	135	68.88
รวม	196	100
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	86	43.88
สูงกว่าปริญญาตรี	110	56.12
รวม	196	100
4. ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา		
น้อยกว่า 4 ปี	58	29.60
5-8 ปี	72	36.73
8 ปีขึ้นไป	66	33.67
รวม	196	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 196 คน เมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระ ได้ผลดังนี้

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ต่ำกว่า 40 ปี มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 31.12 และอายุ 40 ปีขึ้นไป มีจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 55.61 ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี

ระดับการศึกษา ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 43.88 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 56.12

ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา น้อยกว่า 4 ปี มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 ระหว่าง 4-8 ปี มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.73 มากกว่า 8 ปี มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 33.67

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รายด้าน

รายด้าน	\bar{X}	<i>S.D.</i>	ระดับการมีส่วนร่วม
งานบริหารวิชาการ	4.46	0.62	มาก
งานบริหารแผนงานและงบประมาณ	4.37	0.65	มาก
งานบริหารบุคคล	4.02	0.51	มาก
งานบริหารทั่วไป	4.45	0.65	มาก
รวม	4.31	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, *S.D.* = 0.61)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมด้านบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, *S.D.* = 0.62) ด้านบริหารแผนงานและงบประมาณอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, *S.D.* = 0.65) ด้านบริหารบุคคลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, *S.D.* = 0.51) และด้านบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, *S.D.* = 0.65)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	<i>S.D.</i>	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านบริหารวิชาการ			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของบริบทท้องถิ่น	4.57	0.56	มากที่สุด
2. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.34	0.62	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.16	0.89	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.33	0.68	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.48	0.60	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนา แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.72	0.58	มากที่สุด
7. ท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.70	0.46	มากที่สุด
8. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.29	0.89	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	$S.D.$	ระดับการมีส่วนร่วม
9. ท่านมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน และการประเมินภายนอก โรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.53	0.68	มากที่สุด
10. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ชุมชนเข้า มามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.31	0.49	มาก
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อพัฒนางานด้านวิชาการ	4.16	0.59	มาก
12. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.16	0.48	มาก
13. ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับและติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.43	0.69	มาก
รวม	4.40	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, $S.D. = 0.63$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านบริหารวิชาการ เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า 1) ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, $S.D. = 0.58$) 2) ท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, $S.D. = 0.46$) และ 3) ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของบริบทท้องถิ่น อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $S.D. = 0.56$) และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบริหารวิชาการ เรียงจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับสุดท้าย พบว่า 1) ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.16$, $S.D. = 0.89$)

ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $S.D. = 0.59$) ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, $S.D. = 0.48$) 2) ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, $S.D. = 0.89$) และ 3) ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $S.D. = 0.49$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงความเห็นระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารแผนงาน และงบประมาณ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	$S.D.$	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านบริหารแผนงานและงบประมาณ			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดลำดับความสำคัญในการบริหารงานด้านแผนงานและงบประมาณในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.47	0.62	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.03	0.82	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินการใช้งบประมาณของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.48	0.58	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อมาสนับสนุนสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.52	0.54	มากที่สุด
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทาง ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารแผนงานและงบประมาณให้แก่สถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.42	0.61	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	<i>S.D.</i>	ระดับการมีส่วนร่วม
6. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ การทำบัญชีการใช้งบประมาณของสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.36	0.71	มาก
7. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารพัสดุ และสินทรัพย์ของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.30	0.65	มาก
รวม	4.37	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารแผนงานและงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, *S.D.* = 0.65)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบริหารแผนงานและงบประมาณ เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า 1) ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อมาสนับสนุนสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, *S.D.* = 0.54) 2) ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินการใช้งบประมาณของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, *S.D.* = 0.58) และ (3) ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดลำดับความสำคัญในการบริหารงานด้านงบประมาณในโรงเรียนเฉพาะความพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, *S.D.* = 0.62) และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบริหารแผนงานและงบประมาณในโรงเรียนเฉพาะความพิการ เรียงจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับสุดท้าย พบว่า 1) ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, *S.D.* = 0.83) 2) ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, *S.D.* = 0.65) และ 3) ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ การทำบัญชีการใช้งบประมาณของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.36$, *S.D.* = 0.71)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	<i>S.D.</i>	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านบริหารงานบุคคล			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนอัตรากำลังข้าราชการ และ บุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.02	0.47	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครู และ บุคลากรทางการศึกษา เพื่อปฏิบัติงานในสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.00	0.57	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ เชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.10	0.47	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในการเสริมสร้างวินัยและ จรรยาบรรณของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.18	0.44	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาใน โรงเรียนเฉพาะความพิการ	3.60	0.66	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีวิทยากรภายนอกและภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ	4.21	0.46	มาก
รวม	4.02	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, *S.D.* = 0.51)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แสดงความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานด้านบริหารบุคคล เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า 1) ท่านมีส่วนร่วมใน
 การส่งเสริมให้มีวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการ
 จำเป็นพิเศษ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, $S.D. = 0.46$) 2) ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนใน
 การเสริมสร้างวินัยและจรรยาบรรณของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 4.18$, $S.D. = 0.44$) และ 3) ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญ
 กำลังใจ เชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 4.10$, $S.D. = 0.47$) และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบริหาร
 บุคคล เรียงจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับสุดท้าย พบว่า 1) ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และ
 ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ
 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, $S.D. = 0.66$) 2) ท่านมีส่วนร่วมในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อปฏิบัติงานในสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการอยู่
 ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, $S.D. = 0.57$) และ 3) ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนอัตรากำลัง
 ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการอยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 4.02$, $S.D. = 0.47$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของ
 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารทั่วไป
 จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	$S.D.$	ระดับการมี ส่วนร่วม
ด้านบริหารทั่วไป			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบงานธุรการให้มีความสะดวก คล่องแคล่ว มีระเบียบและเป็นปัจจุบันในโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ	4.17	0.85	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนและ แผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.25	0.75	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและส่งเสริมแผนพัฒนา การศึกษาของโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.47	0.57	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
4. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศแนวปฏิบัติในการดำเนินงานต่าง ๆ	4.47	0.50	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานระหว่างสถานศึกษาของโรงเรียนเฉพาะความพิการ ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ	4.47	0.56	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้โรงเรียนเฉพาะความพิการร่วมจัดกิจกรรมและร่วมพัฒนากับชุมชนและท้องถิ่น	4.42	0.62	มาก
7. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนงานบริการต่าง ๆ ของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ เช่น งานแนะแนว งานกิจการนักเรียน เป็นต้น	4.50	0.61	มากที่สุด
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อพัฒนา และปรับปรุงให้เหมาะสมอยู่เสมอ ของโรงเรียนเฉพาะความพิการ	4.30	0.69	มาก
9. ท่านมีส่วนร่วมในการเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการก่อนเสนอต่อสาธารณชน	4.51	0.67	มากที่สุด
10. ท่านมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร ทุนการศึกษา และเทคโนโลยี ที่เหมาะสมให้ แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	4.55	0.70	มากที่สุด
11. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในงานบริหารวิชาการ	4.49	0.71	มาก
12. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกใน งานบริหารแผนงานและงบประมาณ	4.43	0.78	มาก
13. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในงานบริหารบุคคล	4.49	0.68	มาก
14. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในงานบริหารทั่วไป	4.53	0.62	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	<i>S.D.</i>	ระดับการมีส่วนร่วม
15. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนที่อยู่ในเขตบริการ ให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.57	0.61	มากที่สุด
16. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์ สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาตาม ศักยภาพ	4.57	0.50	มากที่สุด
รวม	4.45	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, *S.D.* = 0.80)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบริหารทั่วไป เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก พบว่า 1) ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์ สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, *S.D.* = 0.50) 2) ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนที่อยู่ในเขตบริการ ให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, *S.D.* = 0.61) และ 3) ท่านมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร ทุนการศึกษา และเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, *S.D.* = 0.70) และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านบริหารทั่วไปเรียงจากน้อยไปหามาก 3 ลำดับสุดท้าย พบว่า 1) ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบงานธุรการให้มีความสะดวก คล่องแคล่ว มีระเบียบและเป็นปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, *S.D.* = 0.85) 2) ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนและแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนเฉพาะความพิการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, *S.D.* = 0.75) และ 3) ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมอยู่เสมอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, *S.D.* = 0.69)

4.3.2 ระยะที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

จากการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปจากข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของสถานศึกษาและบริบทของชุมชน การประชุมเพื่อเสนอแนะในเรื่องต่าง ๆ ในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการและบริบทของชุมชน มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในพื้นที่ที่จัดการศึกษาในลักษณะหรือใกล้เคียงกัน เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่เสมอการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ เพื่อพัฒนางานด้านการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อ กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ เพื่อค้นหาตัวตนในการพัฒนาตนเองหรือการเรียนในระดับที่สูงขึ้น (สายสามัญหรือสายอาชีพ) รวมถึงส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ เช่น กิจกรรมเปิดบ้านวิชาการทางการศึกษาพิเศษ กิจกรรมเปิดบ้านวิชาชีพทางการศึกษาพิเศษ กิจกรรมตลาดนัดวิชาการทางการศึกษาพิเศษ กิจกรรมตลาดนัดทักษะอาชีพทางการศึกษาพิเศษ

2. ด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีส่วนร่วมในการรับรู้รายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณในแต่ละปีของสถานศึกษาร่วมเสนอแนวทางการบริหาร การจัดสรรงบประมาณการวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา การวางแผนการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ รวมถึงการติดตาม ตรวจสอบ การทำบัญชีค่าใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาสอนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและจัดหาสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ การจัดหาทรัพยากรบุคคล ผู้นำทางศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำหรือบุคคลตัวอย่างด้านต่าง ๆ ในการส่งเสริมวิทยากรภายนอกในชุมชนเข้ามาให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็กดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ การส่งเสริมสนับสนุนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนที่อยู่ในเขตบริการ ให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การระดมทรัพยากรทุนการศึกษา และเทคโนโลยี ที่เหมาะสมให้แก่เด็ก การดูแลปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ให้พร้อมใช้อยู่เสมอและมีความปลอดภัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1.1 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา อันดับแรก คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.46$, $S.D. = 0.62$) รองลงมา คือด้านบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 4.45$, $S.D. = 0.65$) ด้านบริหารงานแผนงานและงบประมาณ ($\bar{X} = 4.37$, $S.D. = 0.65$) ตามลำดับส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 4.02$, $S.D. = 0.51$)

5.1.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหาร งานการศึกษาพิเศษ พบว่า ผลจากข้อเสนอแนะและการทำอภิปรายกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ทั้ง 4 ด้านพบว่า 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการเข้าร่วมประชุมและวางแผนในการจัดการศึกษาเพื่อเสนอแนะในเรื่องต่าง ๆ ในการดำเนินงานให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ 2) ด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ มีการร่วมวางแผนการใช้งบประมาณ เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและร่วมนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบกับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านการบริหารงานบุคคลมี

การส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในของสถานศึกษา เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษากับให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ ครอบคลุมทุกคนที่อยู่ในเขตบริการและให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.2 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.2.1 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, $S.D. = 0.61$) แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี ตามเป็นไปตามกรอบบริหารของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ประชาชนมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีบทบาทแลหน้าที่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของสถานศึกษาและต้องร่วมรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และในปัจจุบัน รัฐได้มีนโยบายต่าง ๆ ที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เข้ามาบริหารงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจรงค์ แสงสุกกาว (2551) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร ผลการศึกษาพบว่า มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก ทั้ง 4 ด้าน ($\bar{X} = 3.83$) และสอดคล้องกับประพันธ์ กระแสร์พันธ์ (2554) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) สอดคล้องกับ เกลินิ ชิวปรีชา (2554) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนตีประจำตำบล และพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนตีประจำตำบล ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหาร ในภาพรวมใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลักอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด การนำไปสู่การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนการประเมินผลโดยครูเป็นหลัก อยู่ในระดับมากความต้องการจำเป็นในการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยครูและชุมชนเป็นหลัก และยังสอดคล้องกับ ปารณทัตต์ แสนวิเศษ (2555) ทำการวิจัย การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา: การสร้างทฤษฎีจากฐานราก ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนกับสถานศึกษา ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ศิษย์ คณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย (ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชนและผู้แทนกรรมการนักเรียน)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.46$, $S.D. = 0.62$) แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับเจริญ ราชโสภา (2554, น. 302-305) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานประกอบด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 6 ขั้นตอน และขอบข่ายและภารกิจงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 12 ด้าน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทุกแห่ง และสอดคล้องกับวิภา ทองหงา (2554, น. 283-290) ได้วิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 2) ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบทุกตัวมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 3) ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารงานแผนงานและงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, $S.D. = 0.65$) แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการบริหารแผนงานและงบประมาณ เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญ อาจเป็นเพราะระเบียบของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนรวมทั้งมีการเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นกับทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับประพันธ์ กระแสรังพันธุ์ (2554) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาเขตคุณภาพกบินทร์บุรี 7 ด้านบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 3.52$) และยังสอดคล้องกับ รุสดีย์ ดอหะ (2556) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานในการบริหารการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาจังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า
 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ในด้านการบริหาร
 งบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
 ศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $S.D.$
 $= 0.51$) แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่า การบริหารบุคคลนั้น เป็นงานที่สำคัญ
 เป็นการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมาย ภารกิจ
 ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ และยังให้ความสำคัญการพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างขวัญ และ
 กำลังใจ แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 ด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์ (2549) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัด
 การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วม
 ของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และยังสอดคล้องกับ
 รุสดีย์ ดอหะ (2556) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการจั
 ดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาจังหวัดนราธิวาสในโรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาอิสลามแบบเข้ม
 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนใน
 ด้านการบริหารบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แสดงความเห็นต่อระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
 ศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, $S.D.$ $= 0.65$)
 แสดงว่าเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะ
 ด้านบริหารทั่วไป ถือว่าเป็นเรื่องที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่
 รัฐให้ความสำคัญและความต้องการให้ชุมชนนั้น ๆ ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นร่วมกันคิด
 เพื่อปรับปรุงพัฒนาปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนมากขึ้น เพราะถือว่าคน
 ในชุมชนรู้และเข้าใจบริบท สภาพปัญหาของสถานศึกษาได้ดีที่สุด สอดคล้องกับถวิล เกษสุพรรณ
 (2552) สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของ
 สถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารทั่วไปอยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และยังสอดคล้องกับ กนกวรรณ โรจนอุทัย (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการมีส่วน

ร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มรัตนโกสินทร์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 13 ด้าน

5.2.2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลจากข้อเสนอแนะและการทำอภิปรายกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ทั้ง 4 ด้าน พบว่า 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการเข้าร่วมประชุมและวางแผนในการจัดการศึกษา เพื่อเสนอแนะในเรื่องต่าง ๆ ในการดำเนินงานให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ 2) ด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ มีการร่วมวางแผนการใช้งบประมาณ เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และร่วมนิเทศ ติดตาม และตรวจสอบกับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านการบริหารงานบุคคล มีการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในของสถานศึกษา เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษากับให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ ครอบคลุมทุกคนที่อยู่ในเขตบริการ และให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นไปตามกรอบบริหารของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน อาศัยกระบวนการทำงานที่เน้นการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมและความโปร่งใสตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา ด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายยึดมั่นในความถูกต้อง ซึ่งมีบทบาทแลหน้าที่ในฐานะผู้มีส่วนร่วม เป็นเจ้าของสถานศึกษาและต้องร่วมรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้ข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปศึกษาวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในสถานศึกษาของตนเองได้ โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.3.1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องเข้าใจและรู้บทบาทหน้าที่ที่รับ

ตำแหน่งเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านระบบการศึกษาในปัจจุบันและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านงบประมาณหรือทรัพยากรด้านการเงินต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5.3.2.2 ควรวิจัยความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: CURS
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิ่งกาญจน์ มอทร์. (2549). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ขวัญชนะ กิจนุกร. (2555). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จตุรงค์ ธนสีลิ่งกูร. (2558). การบริหารจัดการทางการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วี.พรินท์.
- จรุณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ สำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จำเนียร ดามัง. (2548). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลุขไทย์ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- จิรภัทร เชียงทอง. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เจมส์ แอล เครย์ตัน. (2551). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. แปลจาก *Thae Public Participation Handbook*. แปลโดย วันชัย วัฒนศัพท์, ถวิลวดี บุรีกุล และเมธิตา พงษ์ศักดิ์ศรี. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ศิริภรณ์ ออฟเซ็ท.
- ชนิตา เศษลือ. (2556). แรงจูงใจในการทำงานกับพฤติกรรมกรเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของครูโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ชวนคิด มะเสนะ. (2559). การพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในทศวรรษหน้า. *วารสารบริหาร การศึกษาบัวบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. 16(1), 9-16.
- ชาลีสา สุนทรพงศ์. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานในสำนักงานพลังงาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2549). *การบริหารงานวิชาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ไทยเนรมิตกิจ อินเทอร์เน็ต โพรแกรสซิฟ.
- ณรงค์ ศรีโสภา. (2553). *อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ประชาวิทยาคาร ตำบลอุโลกสีห์หมื่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ณัฐวุฒิ ประเสริฐศรี. (2555). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*. สืบค้นจาก <http://nattawoot20.wordpress.com>.
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร การศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธวัช เสือทรงศิลป์. (2550). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ วไลยอลงกรณ์.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2550). *ระเบียบวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซตการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: อนงค์ศิลป์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- นันทนัช ศิริแก้ว. (2550). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกาะลันตา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี*. (การศึกษาค้นคว้า อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นาวาลย์ ปานากาแข็ง. (2544). *คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2550). *การจัดการสมัยใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล กรู๊ป
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- บุญส่ง เจริญศรี. (2550). การศึกษาคำมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1-7. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- บุญโฮม งามเลิศ. (2551). ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เบญจรงค์ แสงสุกวาว. (2550). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประดินันท์ อูปรมย์. (2551). สร้างพลังทีมงานตามหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง. นนทบุรี: ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประพนธ์ กระแสพันธ์. (2554). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาเขตคุณภาพกบินทร์บุรี 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสาธ เที่ยงอยู่. (2548). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดมูลเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ปริมาส กัลยา. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ปรีชา ทองรส. (2541). สภาพและความต้องการนิเทศภายในของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิติพร อาธิเวช. (2557). สภาพปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พงศธร พรหมเทศ. (2549). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แฮร์ส ออฟเคอร์มีส์.
- พัชราภรณ์ เย็นมนัส. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- พิชานาถ เพชรนาชม. (2549). ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟเคอร์มีส์.
- พิชิต สุดโต. (2555). การศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไพศาล วรคำ. (2559). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 11). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พุทธศักราช 2560 เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก 6 เมษายน 2560.
- รุ่งฤดี แคล้วคลาด. (2557). สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊กพพอยท์.
- ลินดา ชุมภูศรี. (2557). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2549). การบริหารงานบุคลากรในโรงเรียน หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์. หน้า 9.
- วิชัย จันทพรหม. (2549). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วิบูลย์ ไทวงษบุตร และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2551). การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนวัตกรรมการร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

- วิชาณา อับดุลเลาะ. (2551). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ บริษัทธีระฟิล์มและไซเท็ก จำกัด.
- ศิริอร กาคำ. (2556). *แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สมเดช สีแสง. (2555). *คู่มือการบริหารโรงเรียน*. นครสวรรค์: หจก.ริมปิงการพิมพ์.
- สมาน อัครภูมิ. (2549). *การบริหารงานในสถานศึกษา*. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สอนหวน พันธุ์พันธ์. (2556). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. สืบค้นจาก.
<http://www.krucenter.net/UserFiles/File/new/n408.pdf> . 24 กุมภาพันธ์ 2556
- สัมมา รณิธย์. (2556). *หลักทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การวิจัยและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบและเครือข่าย*. เอกสารประกอบการสัมมนา 11-12 และ 17-18 มิถุนายน 2545: กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *คู่มือปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2554). *ประวัติความเป็นมา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิรินาถย์ ฤกษ์ภูธาร. (2552). *ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน)*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารธุรกิจ). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุชาติดา บวรกิตวงศ์. (2548). *สถิติประยุกต์ทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร โครตบรรเทา. (2560). *การบริหารการศึกษา หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

- สุพานี สฤกษ์วานิช. (2552). *พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่:แนวคิดและทฤษฎี* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุภัค โอพาพิริยกุล. (2556). *การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการสำหรับโรงเรียนอนุบาล*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- เสนาะ ตีเยาว์. (2551). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2557). *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- อนงค์ จันโทภาส. (2549). *ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระแก้ว เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุสรณ์ สองเมือง. (2549). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อริญ ชูยกระเดื่อง. (2557). *เอกสารประกอบการสอน การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อาณัติ สายโสภา. (2554). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายคุณภาพการศึกษาวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระแก้ว เขต 1*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Bennett, Ralph M. , Jr. *Teacher Participation in Curriculum Development: A History of the Idea and Practice, Dissertation Abstracts International*. 12 (December 2003): 1073-A.
- Craven and C. J. Hirnle (Eds.), *Fundamental of Nursing: Human Health and Function*. (3rd ed.) Philadelphia: Lippincott.
- Gilmer, V. B. (1971). *Industrial Psychology*. New York: McGraw-Hill Book.
- Gold, S. E. *Community Organizing at Neighborhood High School; Promises and Dilemmas in Building Parent-Educator Partnership and Collaboration, Pro Quest Digital Dissertation*. 60(7), 2000.
- Grossi, Diana Lynn. *The role of Superintendents in Engaging the Public in Defining the Goals of Education, Dissertation Abstracts International*. 61(11 May 2011): 4241-A.
- Herzberg, F.B.S. (1975). *The Motivation to Work (2nd ed.)*. New York: Johns Wiley and Sohns.

Maslow, A. (1970). *Human needs theory: Maslow's hierarchy of human needs*. In R.F.

McGregor, Douglas. (1960). *The Human Side of Enterprise*. New York: McGraw-Hill
Book Company, Inc.

Rideout, Frederick David. School Mathematics and Science Teachers, *Dissertation
Abstracts international*.

Yamane, T. (1973). *Statistics, an introductory analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ดร.สุวรรณ บัวพันธ์ วุฒิการศึกษาปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวัตกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์
2. นายเรืองเวช ผาสุข วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษาเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล จังหวัดกาฬสินธุ์
3. ดร.พิณญา ใจมาลัย วุฒิการศึกษาปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวัตกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษา ตำแหน่งปัจจุบัน รองผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาลย์จังหวัดขอนแก่น
4. นางสาวศรัณญา ขานหุย วุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาวิจัยทางการศึกษามีความเชี่ยวชาญทางด้านการวัดและการประเมินผล ตำแหน่งปัจจุบัน ครูชำนาญการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาฬสินธุ์
5. ดร.อาทิตย์ อัจหาญ วุฒิการศึกษาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาคผนวก ข

หนังสือราชการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๓๑๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเรืองเวช ผาสุก

ด้วยนายทวิพันธ์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๗๑๔๐๘๖๒)

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๓๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓/ ตุลาคม ๒๕๖๔

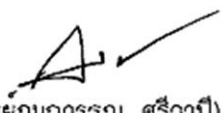
เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ละ ๑๕ คน รวม ๑๕๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๓/๑๔๐๘๖๒)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๓๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ด้วยนายทวิชันท์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ละ ๑๕ คน รวม ๑๕๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๗/๑๔๐๘๖๒)

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๓๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสังวาล จังหวัดขอนแก่น

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ละ ๑๕ คน รวม ๑๕๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๗๑๔๐๘๖๒)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๓๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๓๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ละ ๑๕ คน รวม ๑๕๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๓/๑๔๐๘๖๒)

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๐๙๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายสันติ ฤาไชย

ด้วยนายทวีวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๔๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียน
เฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำ
วิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำ
การสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๔๓-๙๒๑๑๔ ต.ข ๑๖๗

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๓๓๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๐

๓/ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนครราชสีมาปัญญาคุณกุลจังหวัดนครราชสีมา

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ละ ๑๕ คน รวม ๑๕๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๓/๑๔๐๘๖๒)

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๐๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

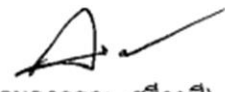
เรียน นายนพดล ฐวีจันทร์

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิลิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียน เฉพาะความพึงการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๒๑๑๘ ตย ๑๖๗

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๐๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

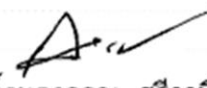
เรียน นายสุวรรณ บัวพันธ์

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียน
เฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำ
วิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำ
การสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ ๐๔๓-๙๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๙

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๐๙๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นางพิญญา ใจมาลัย

ด้วยนายทรีนนท์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียน
เฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำ
วิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำ
การสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๒๑๑๔ ต่อ ๑๖๗

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๐๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายมีเกียรติ นาสมตรี

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียน เฉพาะความพึงการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ ๐๔๓-๙๒๑๑๘ ตบ ๑๖๗

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๐๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นางสุภัทรา ภูจรีต

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียน
เฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำ
วิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำ
การสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๔๓-๓๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๓

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๐๙๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน นายมานิตย์ คำงาม

ด้วยนายทวิพันธ์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชา
การบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาชั้นพื้นฐานในการบริหารงานในโรงเรียน
เฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำ
วิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยทำ
การสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๒๑๑๘ ต่อ ๑๖๗

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๓๑๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสันติ ฤาไชย

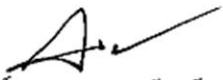
ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
 คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
 อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
 สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
 โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๗/๑๔๐๘๖๒)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๓๑๔

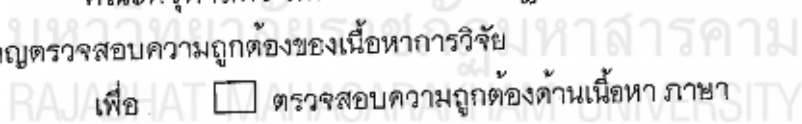
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๓๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน นายสุวรรณ บัวพันธ์

ด้วยนายทวิพันธ์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
- ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 - ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 - ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 - อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๓๖๔๐๘๖๒)

ที่ ขว๐๖๑๙.๐๒/วอ๓๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๗/ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยใช้สถานที่ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล (Try Out)
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนลพบุรีปัญญาอนุกุล จังหวัดลพบุรี

ด้วยนายทวิชันท์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๔๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ” เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน ๔๕ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๔๖-๗๑๔๐๔๖๒)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๓๑๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๐

๓/ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดมุกดาหาร

ด้วยนายทรีนนท์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ละ ๑๕ คน รวม ๑๕๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษา ๐๘๖-๓/๑๔๐๘๖๒)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๐๓๑๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๓/ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยใช้สถานที่ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล (Try Out)
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพิษณุโลกปัญญานุกูล จังหวัดพิษณุโลก

ด้วยนายทวิวัฒน์ วิทักษบุตร นิสิตระดับปริญญาโท รหัส ๖๑๘๒๑๐๒๐๐๓๐๑ สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ" เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์

จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน ๔๕ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

คณะครุศาสตร์
สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
โทรศัพท์ (นักศึกษ ๐๘๖-๓/๑๔๐๘๖๒)

ภาคผนวก ค

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกมาผสมผสานกับการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ รายงาน การวิจัย
วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลาน. จบการสัมภาษณ์เวลาน.

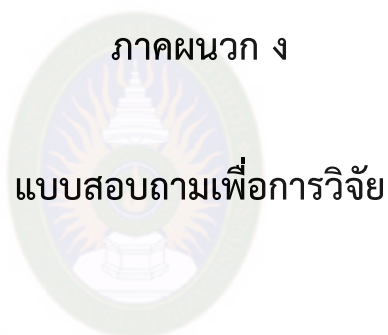
ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

สถานะ

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ
- 3) ตัวแทนครู

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ มีประเด็นอะไรบ้าง
 - 1.1 การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
 - 1.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอน
 - 1.3 แหล่งเรียนรู้ภายในและนอกโรงเรียน
2. ด้านการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ มีประเด็นอะไรบ้าง
 - 2.1 ระดมทุนการศึกษาให้กับโรงเรียน
 - 2.2 การบริหารงบประมาณให้กับโรงเรียน
 - 2.3 ตรวจสอบการใช้งบประมาณของสถานศึกษา
3. ด้านการบริหารงานบุคคล มีประเด็นอะไรบ้าง
 - 3.1 แผนอัตรากำลังข้าราชการครู
 - 3.2 วิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน
 - 3.3 ประเมินการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป มีประเด็นอะไรบ้าง
 - 3.1 แผนพัฒนาโรงเรียน
 - 3.2 เห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน
 - 3.3 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน
สถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงาน
การศึกษาพิเศษ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของการมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษประกอบด้วยงาน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานแผนงาน
และงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ตอนที่ 3 ปัญหา/ข้อเสนอแนะ

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน
เพราะ ข้อมูลที่เป็นจริง จะช่วยให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้อง เป็นประโยชน์ในการนำไป
ปรับปรุงและ พัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษา และคำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ
ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายทวิพันธ์ วิทักษบุตร

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. อายุ
 - ต่ำกว่า 40 40 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษา
 - มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
 - ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 - สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา
 - น้อยกว่า 4 ปี 5-8 ปี 8 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษา ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย งาน 4 ด้าน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารแผนงานและงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางการพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม ตั้งแต่ระดับบุคคล คณะบุคคล สถาบันไปจนถึงระดับสังคมจากลักษณะที่สังคมเคยเป็นอยู่ให้มีการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยน และก้าวไปสู่การเป็นสังคมตามแบบอย่างที่ดีควรจะเป็นหรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นกว่าเดิม

การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคคล คณะบุคคลหรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น และร่วมจัดการศึกษา ในขอบข่ายหน้าที่และภาระงานที่เกี่ยวข้องในงานบริหารวิชาการ งานบริหารแผนงานและงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไปในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจแบ่งได้ดังนี้ 1) อำนาจหน้าที่ในการกำกับ หมายถึงการกำกับให้สถานศึกษาดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) อำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง บริหารงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั่วถึงและจัด

การศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับศรัทธา เชื่อถือ ของประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น 3) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา อำนาจหน้าที่ในส่วนนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการ ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการ กำกับ ติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษ สำหรับผู้พิการที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางสติปัญญาบกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพหรือสุขภาพ ออทิสติก และพิการซ้อนทั้งในลักษณะอยู่ประจำหรือไป-กลับ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยที่การบริหารจัดการนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งนี้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

งานบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนเฉพาะความพิการเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา คิดค้น ต่อยอดวิธีการหรือเทคนิคการสอน สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนในแต่ละช่วงชั้น การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับนักเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในภายในและภายนอกสถานศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตามการศึกษา การแนะแนวและการให้คำปรึกษาการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้วิชาการให้แก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่บุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาใกล้เคียงกัน

งานบริหารงานแผนงานและงบประมาณ หมายถึง การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบตลอดจนแสดงวิธีการได้มาซึ่งทรัพยากรเหล่านั้น และรวมถึงวิธีการใช้จ่ายทรัพยากรเหล่านั้นด้วยเช่นกัน ซึ่งการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานของการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนสนับสนุนการศึกษา การเงิน การบัญชีและพัสดุและสินทรัพย์ ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

งานบริหารงานบุคคล หมายถึง การพัฒนาบุคลากรทุกระดับภายในองค์กร เพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยสิ่งที่จะให้เกิดผลสำเร็จได้นั้น เกิดขึ้นเริ่มจากการวางแผน การคัดเลือกสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการบุคลากร วินัยและการรักษาวินัยของบุคลากร และการออกจากราชการของบุคลากร ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

งานบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารงานอื่น ๆ ที่ไปช่วยสนับสนุนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น งานวิชาการ งานงบประมาณ และงานบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย งานธุรการ งานระบบสารสนเทศและข้อมูลสารสนเทศสำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศข้อมูลที่ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาพิเศษ งานอาคารสถานที่ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ งานสัมพันธ์ชุมชนและภาคีเครือข่าย การจัดระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษ และการศึกษาสงเคราะห์ และศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ให้กับการศึกษาและการบริการทางการศึกษาผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง: โปรดพิจารณาว่าท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในแต่ละด้าน อยู่ในระดับใด ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารแผนงานและงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ระดับการมีส่วนร่วม 5 ระดับ ดังนี้

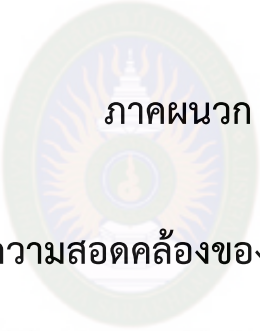
- 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
การบริหารงานวิชาการ					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของบริบทท้องถิ่น					
2. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา					
4. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
6. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
7. ท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
8. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
9. ท่านมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในและการประเมินภายนอก					
10. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการ					

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
12. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
13. ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผน ของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ					
14. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดลำดับความสำคัญในการ บริหารงานด้านงบประมาณ					
15. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้มีความสอดคล้อง กับความต้องการของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
16. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมิน การใช้ งบประมาณของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
17. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อมา สนับสนุนสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
18. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทาง ส่งเสริม และสนับสนุน การบริหารงานประมาณให้แก่สถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ					
19. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ การทำบัญชีการใช้ งบประมาณของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
20. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ของ สถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
การบริหารงานบุคคล					
21. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนอัตรากำลังข้าราชการและ บุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ					
22. ท่านมีส่วนร่วมในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาเพื่อปฏิบัติงานในสถานศึกษาโรงเรียน เฉพาะความพิการ					

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
23. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและสวัสดิการเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ เชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
24. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในการเสริมสร้างวินัยและจรรยาบรรณของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
25. ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา					
26. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
การบริหารงานทั่วไป					
27. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบงานธุรการให้มีความสะดวกคล่องแคล่ว มีระเบียบและเป็นปัจจุบัน					
28. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนและแผนปฏิบัติงาน ประจำปีของโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
29. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและส่งเสริมแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะความพิการ					
30. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติในการดำเนินงานต่าง ๆ					
31. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานระหว่างสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ					
32. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้โรงเรียนเฉพาะความพิการร่วมจัดกิจกรรมและร่วมพัฒนากับชุมชนและท้องถิ่น					
33. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนงานบริการต่างๆของสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ เช่นงานแนะแนว งานกิจการนักเรียน เป็นต้น					
34. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อพัฒนา และปรับปรุงให้เหมาะสมอยู่เสมอ และปลอดภัย					

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
35. ท่านมีส่วนร่วมในการเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของ สถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณะชน					
36. ท่านมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร ทุนการศึกษาและเทคโนโลยี ที่เหมาะสมให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ					
37. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ใน บริหารงานวิชาการ					
38. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ในการบริหารงานแผนงานและงบประมาณ					
39. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก การบริหารงานบุคคล					
40. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก การบริหารงานทั่วไป					
41. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนที่อยู่ในเขตบริการ ให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
42. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาตาม ศักยภาพ					

ภาคผนวก จ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

งานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน สถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. แบบสอบถามฉบับนี้อยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้สอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปปรับปรุงแบบประเมินให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ขอความกรุณาท่านช่วยพิจารณาแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรในนิยามที่กำหนดไว้ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถาม ดังนี้
 - +1 หากท่านมีความเห็นว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้
 - 0 หากท่านไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้
 - 1 หากท่านมีความเห็นว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามที่กำหนดไว้
4. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวทางการพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนในด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมตั้งแต่ระดับบุคคล คณะบุคคล สถาบันไปจนถึงระดับสังคมจากลักษณะที่สังคมเคยเป็นอยู่ให้มีการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยน และก้าวไปสู่การเป็นสังคมตามแบบอย่างที่เราจะเป็นหรือเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นกว่าเดิม
2. การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคคล คณะบุคคลหรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น และร่วมจัดการศึกษาในขอบข่ายหน้าที่และภาระงานที่เกี่ยวข้องในงานบริหารวิชาการ งานบริหารแผนงานและงบประมาณ งานบริหารบุคคลและงานบริหารทั่วไปในโรงเรียนเฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอาจแบ่งได้ดังนี้ 1) อำนาจหน้าที่ในการกำกับ หมายถึงการกำกับให้สถานศึกษาดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) อำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง บริหารงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั่วถึงและจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อถือ ของประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น 3) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา อำนาจหน้าที่ในส่วนนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะความพิการ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการด้วยกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการ กำกับ ติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษ สำหรับผู้พิการที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพหรือสุขภาพ ออทิสติก และพิการซ้อน ทั้งในลักษณะอยู่ประจำหรือไป-กลับ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยที่การบริหารจัดการนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย ทั้งนี้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดังนี้

5. งานบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนเฉพาะความพิการ เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา คิดค้น ต่อยอดวิธีการหรือเทคนิคการสอน สื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้น และมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษซึ่งการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนในแต่ละช่วงชั้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาการพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับนักเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในภายในและภายนอกสถานศึกษา การนิเทศ กำกับ ติดตามการศึกษา การแนะแนวและการให้คำปรึกษาการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้วิชาการให้แก่ชุมชน

การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่บุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาใกล้เคียงกัน

6. งานบริหารงานแผนงานและงบประมาณ หมายถึง การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นระบบ ตลอดจนแสดงวิธีการได้มาซึ่งทรัพยากรเหล่านั้น และรวมถึงวิธีการใช้จ่ายทรัพยากรเหล่านั้นด้วยเช่นกันซึ่งการบริหารงบประมาณประกอบด้วยการจัดทำงบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมินผลการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานของการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนสนับสนุนการศึกษา การเงิน การบัญชีและพัสดุและสินทรัพย์ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

7. งานบริหารงานบุคคล หมายถึง การพัฒนาบุคลากรทุกระดับภายในองค์กรเพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยสิ่งที่จะให้เกิดผลสำเร็จได้นั้น เกิดขึ้นเริ่มจากการวางแผนการคัดเลือกสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากร การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการบุคลากร วินัยและการรักษาวินัยของบุคลากร และการออกจากราชการของบุคลากร ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ

8. งานบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารงานอื่น ๆ ที่ไปช่วยสนับสนุนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเฉพาะความพิการให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น งานวิชาการงานงบประมาณและงานบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วยงานธุรการ งานระบบสารสนเทศและข้อมูลสารสนเทศสำหรับโรงเรียนเฉพาะความพิการ งานเทคโนโลยีสารสนเทศข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารจัดการศึกษาพิเศษ งานอาคารสถานที่ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์ งานสัมพันธ์ชุมชนและภาคีเครือข่ายการจัดระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

9. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษ และการศึกษาสงเคราะห์ และศูนย์การศึกษาพิเศษ ที่ให้กับการศึกษาและการบริการทางการศึกษาผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
งานบริหารวิชาการ							
1. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและความต้องการของบริบทท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
2. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
4. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อใช้ ประกอบการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
6. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
7. ท่านมีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
8. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
9. ท่านมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในและการประเมินภายนอก	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
10. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับ สถานศึกษาอื่น เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการ	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
12. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13. ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับและติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
งานบริหารแผนงานและงบประมาณ							
14. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดลำดับ ความสำคัญในการบริหารงานด้านงบประมาณ	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
15. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของ สถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
16. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินการใช้ งบประมาณของ สถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
17. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากรเพื่อมาสนับสนุนสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทาง ส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารงานงบประมาณให้แก่ สถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ การทำบัญชีการใช้ งบประมาณของสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารพัสดุ และสินทรัพย์ของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
งานบริหารบุคคล							
21. ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนอัตรากำลัง ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22. ท่านมีส่วนร่วมในการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อปฏิบัติงานในสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะ ความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและ สวัสดิการ เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ เชิดชูเกียรติ แก่ข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในการเสริมสร้าง วินัยและ จรรยาบรรณของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25. ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและ ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
26. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีวิทยากร ภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้าง พัฒนาการ ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
งานบริหารทั่วไป							
27. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดระบบงานธุรการให้มี ความสะดวก คล่องแคล่ว มีระเบียบและเป็น ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา โรงเรียนและแผนปฏิบัติงาน ประจำปีของ โรงเรียนเฉพาะความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
29. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและ ส่งเสริมแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน เฉพาะความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ให้ คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติในการดำเนินงานต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานระหว่าง สถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้โรงเรียนร่วม จัดกิจกรรมและร่วมพัฒนากับชุมชนและ ท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนงานบริการต่าง ๆ ของสถานศึกษาโรงเรียนเฉพาะความพิการ เช่น งานแนะแนว งานกิจการนักเรียน เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่เพื่อพัฒนา และปรับปรุงให้เหมาะสม อยู่เสมอและปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
35. ท่านมีส่วนร่วมในการเห็นชอบรายงานผลการ ดำเนินงานประจำปีของ สถานศึกษาก่อน เสนอต่อสาธารณชน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
36. ท่านมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทุน การศึกษาและเทคโนโลยี ที่เหมาะสมให้แก่ ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและ อำนวยความสะดวกในงานบริหารวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
38. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและ อำนวยความสะดวกในงานบริหารแผนงาน และงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุป
	1	2	3	4	5		
39. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและ อำนวยความสะดวกในงานบริหารบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
40. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและ อำนวยความสะดวกในงานบริหารทั่วไป	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
41. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนเด็กที่ มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนที่อยู่ในเขต บริการ ให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
42. ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์ สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนา ตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่น 0.93

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ทวีนันท์ วิทักษบุตร, กฤษณก ดวงชาทม. (2565). แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาในโรงเรียนเฉพาะ
ความพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม, 9(2).

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายทวินนท์ วิทักษบุตร
วัน เดือน ปีเกิด	23 เมษายน 2528
ที่อยู่ปัจจุบัน	118 หมู่ 2 ตำบลหลุบ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2565	ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม